
SAMLENOTAT
Rådsmøde (miljø) den 28. februar 2017

2. Meddelelse fra Kommissionen om implementeringen af 2030-agendaen: *Side 2*
betydning for EU miljøpolitik
– *Politisk drøftelse*
KOM(2016)739
3. Det Europæiske semester samt Kommissionens revision af gennemførelsen *Side 9*
af miljøreglerne: Fælles udfordringer og en samlet indsats for at levere
bedre resultater (EIR)
– *Politisk drøftelse*
KOM(2017)63 / KOM(2016)316
4. Cirkulær Økonomi - Affaldspakken *Side 22*
– *Tidlig forelæggelse*
- Ændring af direktiv 2008/98/EF om affald *Side 22*
KOM (2015) 595
- Ændring af direktiv 1999/31/EF om deponering af affald *Side 39*
KOM (2015) 594
- Ændring af direktiv 94/62/EC om emballage og emballageaffald *Side 44*
KOM (2015) 596
- Ændring af direktiv 2000/53/EC om udrangerede køretøjer, direktiv *Side 52*
2006/66/EC om batterier og akkumulatorer og udtjente batterier og
akkumulatorer og direktiv 2012/19/EU om affald af elektrisk og elektronisk
udstyr
KOM (2015) 593

NOTAT OM RÅDSMØDE (miljø) den 28. februar 2017

2. Meddelelse fra Kommissionen om implementeringen af 2030-agendaen: betydning for EU miljøpolitik

Politisk drøftelse

Nyt notat.

KOM(2016)739 final

Resumé

Kommissionen offentliggjorde den 22. november 2016 "Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale udvalg og Regionsudvalget: Næste skridt hen imod en bæredygtig europæisk fremtid for Europa— En europæisk indsats for Bæredygtighed." Parallelt hermed offentliggjorde Kommissionen som addendum til meddelelsen "Arbejdsrapport fra Kommissionens Tjenestegrene vedrørende nøgleaktioner til støtte for 2030-dagsordenen og bæredygtighedsmålene."

Meddelelsen anfører, at EU's svar på 2030-dagsordenen vil indeholde to arbejdsplaner. Arbejdsplan 1 har som mål at integrere Verdensmålene for bæredygtig udvikling i rammerne for EU's politikker og eksisterende Kommissionsprioriteter samt at vurdere, hvor EU står, og identificere de mest relevante bæredygtighedsudfordringer. I arbejdsplan 2 vil Kommissionen både se på, hvordan EU's langtidsvision og EU's sektorpolitikker kan videreudvikles efter 2020 med henblik på at forberede langtidssimplementeringen af Verdensmålene for bæredygtig udvikling. Indholdet af dette spor fremgår ikke af meddelelsen.

Meddelelsen indeholder en kortlægning af de europæiske politikker, der bidrager til Verdensmålene for bæredygtig udvikling. På baggrund af kortlægningen konkluderer Kommissionen, at EU's eksisterende politikker og gældende lovgivning klart viser, at alle 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling tilgodeses af europæiske foranstaltninger. EU 2020-strategien bidrager i høj grad til at nå målene. Kommissionen konkluderer endvidere, at der er brug for styrket gennemførelse af eksisterende politikker og fokuserede initiativer på en række områder.

Meddelelsen indeholder en tilkendegivelse af, at EU er forpligtet som en global partner for at fremme 2030-dagsordenen. Den indeholder endvidere en analyse af vejen fremad med henblik på implementeringen af 2030-dagsordenen,

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, økonomiske eller miljømæssige konsekvenser.

Regeringen finder det ønskeligt at rammen for EU's opfølgning på 2030-dagsordenen bliver ambitiøs og dermed sikrer, at EU og medlemslandene kan fastholde deres globale position som frontløbere indenfor bæredygtig udvikling

Baggrund

FN's Generalforsamling vedtog i september 2015 en 2030-dagsorden for bæredygtig udvikling og de tilhørende 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling.

EU spillede en hovedrolle i forbindelse med forhandlingerne om 2030-dagsordenen, som var fuldt i overensstemmelse med EU's vision. De globale Verdensmål for bæredygtig udvikling repræsenterer en forpligtelse til at fjerne fattigdom og opnå en bæredygtig udvikling i 2030.

EU har en eksisterende strategi for bæredygtig udvikling, der blev vedtaget i 2001 og revideret i 2006 og taget op til fornyet gennemgang i 2009. Siden 2010 har bæredygtig udvikling været integreret i Europa 2020-strategien, der er bygget op omkring en række temaer, såsom uddannelse og innovation, drivhusgasemissioner, klimarobusthed og miljøeffekter, samt jobskabelse og reduktion af fattigdom.

Formål og indhold

Meddelelsen anfører, at EU's svar på 2030-dagsordenen vil indeholde to arbejdsplaner.

Arbejdsplan 1, som er indeholdt i denne meddelelse har som mål at integrere Verdensmålene for bæredygtig udvikling i rammerne for EU's politikker og eksisterende Kommissionsprioriteter samt at vurdere, hvor EU står og identificere de mest relevante bæredygtighedsudfordringer. Dette gøres igennem en kortlægning af eksisterende politikker.

Arbejdsplan 2, som Kommissionen vil offentliggøre på et senere tidspunkt, indebærer, at Kommissionen både vil se på, hvordan EU's langtidsvision og EU's sektorpolitikker kan videreudvikles efter 2020 med henblik på at forberede langtidssuppleringen af Verdensmålene for bæredygtig udvikling. Indholdet af dette spor fremgår ikke af meddelelsen.

Nedenfor beskrives indholdet i hovedelementerne i denne meddelelse:

A. Kortlægning af eksisterende EU politikker ift. 2030 dagsordenen

Kommissionen har som grundlag for meddelelsen udarbejdet en kortlægning af eksisterende EU-politikker ift. de 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling. Kommissionens gennemgang af de 17 mål fremgår af et arbejdsdokument udgivet i forbindelse med meddelelsen.

Kommissionen har nedenstående vurderinger ift. de miljørelaterede Verdensmål for bæredygtig udvikling: Med hensyn til *Verdensmål 2 "Stoppe sult, opnå fødevarerikthed og forbedret ernæring samt fremme bæredygtigt landbrug"* har den reformerede fælles landbrugspolitik tre mål, der fortsat er meget relevante og står højt på dagsordenen, nemlig bæredygtig fødevarerproduktion, bæredygtig forvaltning af naturressourcerne og klimaindsatsen samt afbalanceret territorial udvikling. På tilsvarende vis sigter den reformerede fælles fiskeripolitik mod at bidrage til bæredygtig fødevarerforsyning gennem bæredygtigt fiskeri og akvakulturaktiviteter.

Med hensyn til *Verdensmål 3 "Vi skal sikre et sundt liv for alle og fremme trivsel for alle aldersgrupper"* supplerer EU-medlemsstaternes foranstaltninger gennem lovgivning og andre initiativer vedrørende folkesundhed, sundhedssystemer og miljørelaterede sundhedsproblemer (herunder luftkvalitet, kemikalier og affald).

Med hensyn til Verdensmålene som har en stærk miljømæssig dimension, herunder *mål 6 "Vi skal sikre bæredygtig adgang og forvaltning af vand og sanitet for alle"*, *mål 14 "Vi skal bevare og sikre bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer"* og *mål 15 "Vi skal beskytte, genoprette og støtte bæredygtig brug af økosystemer på land, fremme bæredygtigt skovbrug, bekæmpe ørkendannelse, standse udpining af jorden og tab af biodiversitet"*, så har Europas miljøforbedringer ifølge Kommissionen de seneste årtier har været drevet af EU miljølovgivningen. Der er behov for yderligere bestræbelser på at nå EU-målene om at standse tabet af biodiversitet senest i 2020 og genoprette mindst 15 % af de skadede økosystemer. Selv om Europas fiskebestande historisk set har været ramt af overfiskning, genoprettes mange bestande nu som følge af en stærkt videnskabsbaseret fælles fiskeripolitik. Kommissionens meddelelse om international havforvaltning indeholder foranstaltninger til sikring af sikker, rent og bæredygtigt forvaltede have. EU, der stadig står over udfordringer med naturkapitalen, supplerer i stigende grad lovgivningsmæssige tilgange med andre politikker, der har til formål *"at sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer"*

EU supplerer i stigende grad lovgivningsmæssige tilgange med andre politikker, der har til formål at *"at sikre bæredygtigt forbrug og produktionsformer"* eller *Verdensmål 12*. På dette område sigter foranstaltninger vedrørende ressourceeffektivitet og cirkulær økonomi mod at afkoble økonomisk vækst fra brug af ressourcer og miljøforringelse. Bæredygtigt forbrug vil også kræve forbrugerpolitikker, der øger bevidstheden og giver forbrugerne mulighed for at træffe informerede valg, som bidrager til bæredygtighed.

På energi- og klimaområdet, dvs. *Verdensmål 7 "Vi skal sikre, at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi til en overkommelig pris"* og *Verdensmål 13 "Vi skal handle hurtigt for at bekæmpe*

klimateforandringer og deres konsekvenser", har EU fastsat ambitiøse 2030-mål for at reducere drivhusgasemissionerne, forbedre energieffektiviteten og øge andelen af vedvarende energi. Derudover er der givet politisk tilsagn om at afsætte mindst 20 % af EU-budgettet til klimaindsatsen. Kommissionen har allerede foreslået, hvordan drivhusgasemissionerne kan reduceres i alle sektorer af økonomien¹, og der er en pakke af initiativer, som skal sætte gang i omstillingen til ren energi, på vej. Denne pakke vil fokusere på opfyldelsen af målene om energieffektivitet og vedvarende energi med henblik på at gennemføre den europæiske energiunion og navnlig den energi- og klimapolitiske ramme for 2030. Den vil bidrage til at sætte gang i beskæftigelse og vækst og gøre en hurtig forskel for realøkonomien,

På baggrund af kortlægningen konkluderer Kommissionen, at EU's politikker og gældende lovgivning klart viser, at alle 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling tilgodeses af europæiske foranstaltninger, og at EU kan vise gode resultater og fremskridt ift. alle mål. EU 2020-strategien bidrager i høj grad til at nå målenene.

Kommissionen konkluderer endvidere, at der er brug for styrket gennemførelse af eksisterende politikker og fokuserede initiativer på en række områder. Kommissionen nævner ikke hvilke politikker, der er tale om.

B. Junckers 10 prioriteter ift. Verdensmålene

Kommissionen anfører, at den højeste prioritet, siden den nuværende Kommission trådte til, har været at sætte gang i beskæftigelsen, væksten og investeringerne..

Kommissionens prioriteter bygger på diskussioner i Europa-Parlamentet og er inspireret af Det Europæiske Råds strategiske dagsorden for EU. Kommissionens ti prioriteter berører de centrale udfordringer for Europa, og mange af Verdensmålene for bæredygtig udvikling hænger ifølge Kommissionen tæt sammen med Kommissionens målsætninger.

Kommissionen fremhæver særligt nedenstående prioriterede politikker som centrale ift gennemførelsen af de miljørelaterede Verdensmål.

- Investeringsplanen for Europa, herunder investeringer i række miljørelaterede sektorer som fx vandforvaltning, cirkulær økonomi og energi.
- Gennemførelsen af handlingsplanen for cirkulær økonomi.
- Implementeringen af EU's miljølovgivning, herunder styrkelse af dokumentationen for de fremskridt der gøres med at nå miljømålsætningerne, revision af gennemførelsen af miljøreglerne, iværksættelse af initiativer til forenkling af miljørapportering, lempelse af adgangen til domstolsprøvelse og støtte til overholdelsen af miljøreglerne i medlemsstaterne.
- Gennemførelsen af en bred høring om forenkling og modernisering af den fælles landbrugspolitik for at maksimere dens bidrag til Kommissionens 10 prioriteter og Verdensmålene for bæredygtig udvikling.
- En samlet EU indsats for at mindske madspil
- Udvikling af en energiunion med henblik på at sikre økonomisk overkommelig, sikker og bæredygtig energi til virksomheder og husholdninger.
- Gennemførelse af Parisaftalen om klima fra 2015, der er en historisk milepæl i den globale bekæmpelse af klimaændringer. EU har sat et ambitiøst mål for hele EU's økonomi om at reducere drivhusgasemissionerne med mindst 40 % frem til 2030.

Kommissionen konkluderer, at der er mange relevante synergier mellem Verdensmålene og de ti prioriteter. Den fulde udnyttelse af disse synergier mellem Verdensmålene og Kommissionens højeste prioriteter sikrer et stærkt politisk ejerskab, og man undgår, at gennemførelsen af Verdensmålene finder sted i et politisk tomrum.

C. EU's fremme af gennemførelsen af FN's 2030-dagsorden

1. Styring

¹ COM(2016) 500.

Kommissionen anfører, at bæredygtig udvikling kræver en holistisk og tværsektoriel tilgang for at sikre, at økonomiske, sociale og miljømæssige udfordringer løses samtidigt. Bæredygtig udvikling drejer sig derfor i høj grad om styring, og det kræver de rette instrumenter for at sikre sammenhæng i politikker på tværs af politikområder, samt EU's eksterne relationer. Kommissionen anfører, at Kommissionens nye struktur vil bidrage til dette format. Vice-formændene for Kommissionen og den projektorienterede tilgang til udfordringerne er et vigtigt instrument. Opfølgningen foreslås forankret ved næstformanden for Kommissionen.

Anvendelsen af Kommissionens værktøjer til bedre regulering er en måde til at sikre, at bæredygtig udvikling integreres yderligere i europæiske politikker. Alle Kommissionens konsekvensanalyser skal evaluere de miljømæssige, sociale og økonomiske virkninger, sådan at bæredygtighedsaspektet tages behørigt i betragtning og indregnes. Efterfølgende evalueringer skal også analysere alle tre dimensioner i en stærk, integreret tilgang. Styrkede retningslinjer for konsekvensanalyser og forbedrede analyser, der bekræftede denne integreringsproces, var en nøglekomponent i pakken om bedre regulering, der blev vedtaget i 2015. Inddragelse af interessenter og offentlige høringer udgør en anden komponent i værktøjskassen for bedre regulering med henblik på at opfylde det rummelighedskrav, der er kernen i 2030-dagsordenen.

2. Finansiering

Meddelelsen angiver, at EU-budgettet, der udgør ca. 1 pct. af EU's bruttonationalindkomst (BNI), er et investeringsbudget, der supplerer de nationale budgetter og den brede vifte af EU-politikker og reguleringsinstrumenter med henblik på at tackle udfordringer både på europæisk og internationalt plan. Kommissionen har allerede i vidt omfang inkorporeret de økonomiske, sociale og miljømæssige dimensioner, der er kernen i de globale Verdensmål for bæredygtig udvikling, i EU's budget og udgiftsprogrammer. Resultatrammen for EU's udgiftsprogrammer for 2014-2020 indeholder allerede relevante elementer, der skal gøre det muligt at rapportere om disse tre dimensioner.

Hvis man kigger frem mod den flerårige finansielle ramme efter 2020, vil Kommissionen undersøge, hvordan EU-budgetterne og de fremtidige finansielle programmer bedst kan fortsætte med at yde passende bidrag til gennemførelsen af 2030-dagsordenen og støtte medlemsstaterne i deres bestræbelser herpå.

3. Måling af fremskridt på nationalt plan, FN-plan, regionalt plan, EU-plan og globalt plan

Meddelelsen fremhæver, at det er vigtigt at holde øje med fremskridtet på en systematisk og gennemsigtig måde. Ifølge 2030-dagsordenen skal der foretages opfølgning og revision på nationalt, regionalt og globalt plan. EU er i samarbejde med sine medlemsstater forpligtet til at spille en aktiv rolle på hvert niveau, at gøre størst muligt fremskridt hen imod de globale Verdensmål for bæredygtig udvikling, at sikre klare ansvarsforhold over for borgerne og sikre, at ingen lades i stikken.

Kommissionen vil bidrage med at overvåge, rapportere om og revidere fremskridtene hen imod opfyldelsen af de globale Verdensmål for bæredygtig udvikling i en EU-sammenhæng. Dette omfatter regelmæssig rapportering om EU's bidrag til gennemførelsen af 2030-dagsordenen i FN's Politiske Forum på Højt Niveau vedrørende Bæredygtig Udvikling.

Et første overblik over, hvor EU og dets medlemsstater står i forhold til de globale Verdensmål for bæredygtig udvikling, findes i den Eurostat-publikation, der blev udsendt samtidig med meddelelsen. Fra 2017 og frem vil Kommissionen udføre mere detaljeret, regelmæssig overvågning af de globale Verdensmål for bæredygtig udvikling i en EU-sammenhæng, udvikle en referenceindikatorramme med henblik herpå og trække på en bred vifte af løbende overvågning og vurderinger, som foretages af Kommissionen, agenturerne, EU-Udenrigstjenesten og medlemsstaterne.

4. Fælles ansvar for gennemførelse og belønning af høj kvalitet

De globale Verdensmål for bæredygtig udvikling er en samarbejdsdagsorden mellem offentlige myndigheder på alle niveauer og civilsamfundet, som alle FN-medlemsstater har tilsluttet sig. Gennemførelsen skal finde sted i samarbejde med alle.

Meddelelsen udgør en ramme for EU og dets medlemsstater for gennemførelsen af 2030-dagsordenen.

Sammenfattende konkluderer Kommissionen:

- Kommissionen vil integrere de globale Verdensmål for bæredygtig udvikling i EU's politikker og initiativer med bæredygtig udvikling som et vigtigt ledende princip bag alle EU's politikker. Eksisterende og nye politikker bør tage hensyn til de tre søjler for bæredygtig udvikling, dvs. sociale, miljømæssige og økonomiske aspekter. Med henblik herpå vil Kommissionen sikre, at dens politikker er bæredygtighedssikrede gennem dens værktøjer for bedre regulering.
- Kommissionen vil fra 2017 gennemføre regelmæssig rapportering af EU's fremskridt hen imod gennemførelsen af 2030-dagsordenen.
- For at fremme bæredygtig udvikling rundt om i verden vil EU fortsat samarbejde med eksterne partnere og benytte alle de værktøjer, der er til rådighed i dets eksterne politikker, og navnlig støtte bestræbelserne i udviklingslandene.
- Kommissionen er fuldt opsat på at fremme gennemførelsen af 2030-dagsordenen med Rådet og Europa-Parlamentet som EU's medlovgivere og budgetmyndighed og sammen med andre europæiske institutioner, internationale organisationer, civilsamfundsorganisationer, borgere og andre interessenter.
- Kommissionen vil lancere en multistakeholderplatform, der skal spille en rolle i opfølgningen og udvekslingen af bedste praksis for gennemførelsen af de globale Verdensmål for bæredygtig udvikling på tværs af sektorer på medlemsstats- og EU-plan.
- Kommissionen vil indlede overvejelser om videreudviklingen af en mere langsigtet vision for EU set i et post-2020 perspektiv.

I overensstemmelse med forpligtelserne inden for rammerne af FN opfordres medlemsstaterne til at fastholde ejerskabet og arbejde på nogle nationale rammer for opfyldelse af de globale Verdensmål for bæredygtig udvikling, gennemførelse af hertilknyttede europæiske politikker og gennemgang af de fremskridt, der er gjort.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke forholdt sig til meddelelsen og behandlet den efter dens vedtagelse 21. november 2016. Europa-Parlamentet har dog på eget initiativ den 12. maj 2016 vedtaget en resolution om opfølgningen og gennemgang af FN's 2030-dagsorden.

Parlamentet anmodede Kommissionen om at:

- fremsætte et forslag for en overordnet strategi for bæredygtig udvikling indeholdende alle relevante interne og eksterne politikområder;
- præsentere en meddelelse på opfølgningen og gennemgang af 2030-dagsordenen;
- udvikle effektive metoder til at overvåge, gennemgå og fastlægge ansvar for implementeringen af 2030-dagsordenen;
- etablere en højniveaudialog med FN's specialiserede organisationer, fonde og programmer.

Nærhedsprincippet

Kommissionen har i meddelelsen anført, at EU i overensstemmelse med nærhedsprincippet kun vil handle på områder uden for sin enekompetence, når målene bedre kan nås på EU-plan end gennem medlemsstaternes indsats. Et tæt samarbejde med medlemsstaterne er derfor nødvendigt, og mange spørgsmål, der berører bæredygtig udvikling, skal tackles af medlemsstaterne selv, der for øjeblikket er ved at udarbejde deres egne nationale rammer for opfyldelsen af Verdensmålene for bæredygtig udvikling og for rapportering til deres egne borgere og FN.

Gældende dansk ret

Forslaget har ikke betydning for og giver ikke anledning til at redegøre for dansk ret.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, vil det skulle vurderes, om det vil medføre lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen har i sig selv ingen økonomiske konsekvenser. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, vil det skulle vurderes, om det vil medføre økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen ændrer i sig selv ikke beskyttelsesniveauet. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, vil det skulle vurderes, om det vil medføre andre konsekvenser og ændre beskyttelsesniveauet.

Høring

Meddelelsen blev drøftet på specialudvalgsmødet for miljø den 8. februar. Følgende kommentarer fremkom:

Landbrug & Fødevarer (L&F) var tilfredse med meddelelsen. Der blev spurgt mere konkret ind til den platform, meddelelsen henviser til. L&F ønskede at vide mere om, hvordan den forventes udviklet. Generelt ønskede L&F at høre mere om SDG-processens inddragelse af virksomheder, og understregede, at deres virksomheder har givet et indspil til den danske handlingsplan under udarbejdelse.

92-gruppen understregede, at dette er et vigtigt punkt. De globale mål eksisterer både på "udebane" og på "hjemmebane", og derfor er det vigtigt nu, hvad Danmark og EU vil gøre på hjemmebane for at opfylde målene. Den beskrevet selvforståelse i meddelelsen om, at det går godt i EU med implementeringen, er man fra 92-gruppens side ikke helt enig i. Biodiversitet er et godt eksempel på, hvor EU halter bagefter. Landbrugsfodafttrykket er et andet godt eksempel. Det går således knap så godt, som meddelelsen giver udtryk for. Man bør tage problemanalysen mere seriøst og ikke frigøre sig selv fra udfordringerne, herunder ikke mindst på budgetområdet. 92-gruppen spurgte ind til, hvorvidt der kommer en samlet strategi pre-2020 eller om implementeringen vil foregå decentralt. Som meddelelsen står nu, mente 92-gruppen, det vil blive business as usual. Mainstreaming blev fremhævet som et svært værktøj, men det er essentielt at have bæredygtighed som et ledende princip. Også positivt med monitorering, men dette betød ikke reel effekt. 92-gruppen efterspurgte en uddybet regeringsholdning, der også pegede på, hvilke sektorer man ville satse op. Regeringen skal være skarpere på, hvad den vil i EU. 92-gruppen spurgte ind til, hvornår der kommer en gap-analyse. Den forestående CAP blev fremhævet som et instrument, hvor man vil kunne kigge på nogle reelle muligheder. Det er derfor oplagt, det bliver tænkt sammen. Fsva. Multistakeholder Forumet var 92-gruppen meget positive, og opfordrede til at man også fra dansk side nedsatte sådan en. Desuden spurgte 92-gruppen ind til, hvorvidt ECOFIN vil få en større rolle, ligesom det er den danske finansminister, der er ansvarlig for den danske implementering.

Dansk Miljøteknologi havde håbet på en tidligere offentliggørelse af meddelelsen, således at man havde kunnet spille mere konstruktiv ind til sommermøderne i New York. Tilfreds med, at forankringen i EU ligger hos Timmermans. Dansk Miljøteknologi interesserede sig især for, hvad man forventede at gøre efter 2020, ikke mindst når investeringsprogrammerne løber ud. På luft og vand er der store investeringsefterslæb. Det bør man i denne sammenhæng interessere sig for. Det blev desuden bemærket, at den danske regeringsholdning var meget overordnet, og man ønskede lidt mere information omkring regeringens håndtering af post-2020 processen. Endeligt foreslog Dansk Miljøteknologi, at Danmark burde stå i spidsen for udviklingen af et 8. miljøhandlingsprogram.

Dansk Industri bemærkede, at SDG'erne var et afsæt for dansk miljøteknologi: vandtab, energieffektivisering i renselanlæg. Dette er drivers, som den danske minister bør være opmærksom på.

Det Økologiske Råd mente ikke, at EU's klimamål i 2030 om 40 pct reduktion var et ambitiøst mål, som meddelelsen beskriver det. Det er vigtigt at få redegjort for et sæt virkemidler. Ikke kun på det miljøteknologiske område var der potentialer. Også på det klimateknologiske. Det blev i den forbindelse påpeget, at der var gode muligheder for job og eksport.

Dansk Naturfredningsforening (DN) har efterfølgende sendt følgende svar: Verdensmålene gælder både for EU og for Danmark, og der skal derfor finde implementering sted i såvel EU som nationalt i Danmark. DN noterer sig, at Kommissionen fremhæver, at "Europas miljøforbedringer i de seneste årtier har været drevet af EU-lovgivningen", hvilket DN er helt enig i. Herudover fremhæves, at "der er behov for yderligere bestræbelser for at standse tabet af biodiversitet senest i 2020 og genoprette mindst 15 pct. af økosystemerne". Det sætter fokus på behovet for forstærket handling for biodiversiteten ikke kun på EU-niveau, men også på nationalt niveau i Danmark. DN finder det særligt vigtigt, at Kommissionen prioriterer, at miljøbelastningen fra CAP skal sænkes betydeligt i næste periode, og at der ikke fremover kan gives midler til aktiviteter, der modarbejder opfyldelsen af EU's andre direktiver f.eks. på miljø- og naturområdet (forstærket cross-compliance). DN finder, at regeringens generelle holdning er meget generel. DN foreslår, at det nævnes, at Danmark efterlyser, at cirkulær økonomi får en mere fremtrædende position i opfølgningen, og at biodiversitet i EU og medlemslandene samt miljøprioriteterne i CAP efter 2020 skal have en væsentlig højere prioritet, da det er områder, der ligger langt fra at opfylde verdensmålene.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemsstaterne vil være positivt stemt overfor meddelelsen. Det forventes ligeledes, at medlemsstaterne vil ønske mere konkrete initiativer på de områder, hvor der identificeres mangler, og hvor EU og medlemslandene vurderes at skulle gøre en ekstra indsats for at kunne nå målsætningerne i 2030-dagsordenen.

Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det ønskeligt, at opfølgningen på 2030-dagsordenen og de 17 Verdensmål for bæredygtig udvikling på EU-niveau bliver ambitiøs. Den fælles overordnede ramme for EU's opfølgning skal sikre, at EU og medlemslandene kan fastholde deres position som globale frontløbere indenfor bæredygtig udvikling og samtidig være afsæt for løbende integration af Verdensmålene for bæredygtig udvikling i relevante politikker og lovgivning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

3. Det Europæiske semester samt Kommissionens revision af gennemførelsen af miljøreglerne: Fælles udfordringer og en samlet indsats for at levere bedre resultater (EIR)
Politisk drøftelse

Nyt notat.

KOM(2017)63 / KOM(2016)316

Resumé

På rådsmøde (miljø) den 28. februar 2017 er udveksling af synspunkter om miljø i det europæiske semester på dagsordenen, herunder vil der særligt være fokus på Kommissionens evaluering af implementeringen af EU-miljølovgivningen i medlemsstaterne.

Kommissionen har den 3. februar 2017 udsendt meddelelsen "EU's revision af gennemførelsen af miljøreglerne: Fælles udfordringer og en samlet indsats for at levere bedre resultater ". Meddelelsen suppleres af et bilag med en vejledning til medlemsstaterne om forslag til bedre gennemførelse af miljøreglerne samt arbejdsdokumenter med 28 landerapporter, herunder en landerapport for Danmark.

Meddelelsen er en opfølgning på 7. miljøhandlingsprogrammes prioriterede mål om at forbedre implementeringen af miljølovgivningen i EU. Kommissionen udsendte en meddelelse den 27. maj 2016 om "Realisering af fordelene ved EU's miljøpolitikker gennem regelmæssig revision af gennemførelse af miljøreglerne", der lægger rammerne for Kommissionens arbejde. Med initiativet påbegynder Kommissionen en to-årig cyklus, hvor der udarbejdes landespecifikke rapporter og en synteserapport om implementeringen af EU's miljølovgivning. Som en del af rapporterne formuleres endvidere anbefalinger til bedre implementering af EU-regulering.

Hvert lands performance analyseres ud fra de centralt prioriterede mål i det 7. miljøhandlingsprogram, herunder a) omstilling af EU til cirkulær, ressourceeffektiv, grøn og konkurrencedygtig økonomi, b) beskyttelse og forbedring af naturkapitalen, c) sikre borgernes sundhed og livskvalitet, d) markedsbaserede instrumenter og investeringer, samt e) effektiv styring og viden. Derudover indledes landerapporten med et synteseafsnit.

Kommissionens meddelelse om gennemførelsen af miljøreglerne på tværs af alle EU-lande konkluderer, at de vigtigste udfordringer og mest presserende mangler findes inden for politikområderne affaldshåndtering, natur og biodiversitet, luftkvalitet, støj, vandkvalitet samt effektiv forvaltning. Kommissionen konkluderer derudover, at der er en række grundlæggende udfordringer, som er årsag til implementeringsudfordringerne.

For Danmarks vedkommende konkluderer Kommissionen, at "Danmarks gennemførelse og implementering af EU's miljølovgivning har traditionelt set været god. Helt generelt formidler Danmark lovgivningen til gennemførelse hurtigt, og den overordnede overensstemmelse mellem den danske miljølovgivning og EU-lovgivningen er god. Antallet af klager og overtrædelsessager, der omhandler Danmark, er lavt." Kommissionen noterer, at Danmark særligt er gået foran ift. at fremme cirkulær økonomi og offentlighedens deltagelse i beslutningsprocesser. Endvidere vurderer Kommissionen, at "pres på naturen fra intensivt landbrug, herunder fra pesticider og næringsstoffer" samt "luftkvalitet i tætbyggede områder" er Danmarks to største miljøudfordringer. Kommissionen foreslår bl.a. Danmark at reducere forbrænding af affald, øge genanvendelse af affald samt yderligere forbedre ressourceeffektivitet, fremme bæredygtig landbrugspraksis, samt implementere en "ren luft"-handlingsplan. I Kommissionens vejledning til medlemsstaterne og i landrapporten indgår i alt 21 konkrete anbefalinger til Danmark indenfor områderne affald, biodiversitet, havmiljø, luftkvalitet, vandkvalitet, sikring af overensstemmelse, klageadgang samt adgang til viden og dokumentation.

Regeringen tager Kommissionens årlige vækstundersøgelse til efterretning. Regeringen er enig i, at bæredygtige investeringer øger produktiviteten i hele økonomien gennem højere ressource- og energieffektivitet og lavere inputomkostninger, samtidig med at eksterne miljøomkostninger reduceres.

I relation til Kommissionens revision af gennemførelsen af miljøreglerne ser regeringen generelt positivt på en mere ensartet og effektiv implementering af miljølovgivningen i EU mhp. at bidrage til fair konkurrence mellem EU-landene og at sikre, at et skærpet fokus på implementering kan bidrage til at nå EU's miljøpolitiske målsætninger. For så vidt angår den samlede analyse af implementeringsudfordringerne på tværs af EU, tager regeringen Kommissionens vurderinger til efterretning. For så vidt angår landerapporten for Danmark, noterer regeringen sig Kommissionens vurderinger, idet regeringen konstaterer, at der ikke er tale om en retslig analyse af Danmarks implementering af de enkelte direktiver. Regeringen finder, at de landespecifikke rapporter bør fokusere på implementering af retsakter (direktiver, forordninger, afgørelser, henstillinger), og at de skal underbygges med videnskabeligt data og analyser.

Baggrund

Der har årligt været en drøftelse i Miljørådet om det europæiske semester. Drøftelsen har taget afsæt i den årlige vækstundersøgelse, som hvert år offentliggøres i mange rådsformationer. Det europæiske semester har til formål at styrke ex-ante koordinationen af den økonomiske politik, dvs. integrerede drøftelser af landenes økonomiske politik og vedtagelse af anbefalinger forud for vedtagelsen af national politik. Semesteret udgør

den overordnede ramme for den praktiske gennemførelse af processerne i EU's økonomiske samarbejde, der håndteres af Rådet (økonomi og finans).

I år vil Miljørådets drøftelse imidlertid primært tage afsæt i Kommissionens meddelelse "The EU Environmental Implementation Review: Common challenges and how to combine efforts to deliver the results" (EIR), som er en opfølgning på 7. miljøhandlingsprogramms prioriterede mål om at forbedre implementeringen af miljølovgivningen. 7. miljøhandlingsprogram konkluderede, at "En bedre gennemførelse af Unionens miljølovgivning på medlemsstatsplan vil derfor have højeste prioritet i de kommende år. Der er væsentlige forskelle på gennemførelsen i og mellem medlemsstaterne". Et af initiativerne besluttet i 7. miljøhandlingsprogram er "sikring af, at systemer på nationalt plan aktivt videreformidler oplysninger om, hvordan Unionens miljølovgivning gennemføres, og suppleret af sådanne oplysninger med en EU-oversigt over de enkelte medlemsstaters resultater.

På den baggrund udsendte Kommissionen en meddelelse den 27. maj 2016 om "Realisering af fordelene ved EU's miljøpolitikker gennem regelmæssig revision af gennemførelse af miljøreglerne", der lægger rammerne for Kommissionens arbejde. Meddelelsen adresserer et konstateret efterslæb i implementeringen af EU's miljøregulering. Det konstateres, at niveauet og indholdet i et sådant efterslæb varierer afhængig af, hvilket medlemsland der tales om. Det konstateres, at efterslæbet i implementering har miljømæssige, økonomiske og sociale omkostninger, samtidig med at det nedbryder EU-borgernes tillid til såvel EU som nationale myndigheder. Det konstateres endvidere, at store variationer i implementeringen medlemsstaterne imellem udgør en barriere for det indre marked, idet der derved reelt er ulige vilkår for at drive forretning i de forskellige medlemslande. På den baggrund er det formålet at "støtte realiseringen af målene for de eksisterende miljøpolitikker og -regler, og samtidig sikre fuld ligebehandling af medlemsstaterne".

Med initiativet påbegynder Kommissionen en to-årig cyklus, hvor der udarbejdes landespecifikke rapporter og en tværgående rapport om implementeringen af EU's miljølovgivning. Rapporterne vil sætte fokus på udfordringer og succeshistorier i hver enkelt medlemsstat i forhold til deres implementering af miljøreguleringen og på den baggrund foreslå fremtidige løsninger. Som en del af rapporterne formuleres endvidere anbefalinger til bedre implementering af EU-regulering. Afhængig af resultaterne vil der blive udarbejdet tematiske dokumenter for emner, der er relevante for flere medlemsstater, og som kræver en særlig indsats og bevågenhed. De tematiske dokumenter vil blive forelagt Rådet med henblik på udveksling af synspunkter vedrørende de tilgange, erfaringer og eksempler på bedste praksis, der er udviklet inden for de pågældende områder, særligt hvis de har grænseoverskridende indvirkning på miljøet og konkurrenceevnen. Kommissionen vil også underrette Europa-Parlamentet om centrale horisontale resultater.

Rapporterne vil blive udarbejdet hvert andet år. Fra og med den anden "cyklus" vil Kommissionen begynde at afrapportere på fremskridt i forhold til implementering.

Rapporterne vil sætte rammen for en bilateral dialog mellem Kommissionen og hver enkelt medlemsstat og kommer på den måde til at minde om Kommissionens årlige vækstundersøgelse og landerapporter på det økonomiske område. Som en anden konsekvens af meddelelsen vil der blive etableret et rum for drøftelse på højt niveau af gennemførelsesmangler, der er fælles for flere medlemsstater.

Formål og indhold

Den årlige vækstundersøgelse for 2017 for så vidt angår klima og miljø

For så vidt angår miljø, konkluderer den årlige vækstundersøgelse, at bæredygtige investeringer øger produktiviteten i hele økonomien gennem højere ressource- og energieffektivitet og lavere inputomkostninger, samtidig med at eksterne miljøomkostninger reduceres. Specifikt vil støtte til overgangen til en cirkulær økonomi med lav CO₂-udledning skabe nye job inden for tjenester, f.eks. innovative tjenester, vedligeholdelsestjenester og reparationstjenester og inden for udformning og produktion af nye og mere bæredygtige produkter. Specifikke områder, hvor den cirkulære økonomi og den forbedrede ressourceeffektivitet potentielt har betydelig relevans, omfatter grønne offentlige udbud, investeringer i affalds- og vandinfrastruktur, bæredygtigt byggeri, råvarer af kritisk betydning, biobrændstof og biokemikalier samt energi- og klimarelaterede investeringer.

Kommissionen anfører også, at der skabes bedre rammebetingelser for investering, når der som led i energiunionen på basis af nationale energi- og klimaplaner frem til 2030 og tiden derefter skal være en styringsproces, som skaber forudsigelighed for erhvervsliv, investorer og samfundet generelt. Kommissionen anfører også, at ratifikationen af Parisaftalen om klimaændringer vil give erhvervslivet i EU endnu flere muligheder. Aftalen skaber politisk og investeringsmæssig sikkerhed for virksomheder i EU, der er aktive i lavemissionssektorerne, ikke blot i Europa, men også resten af verden. EU og medlemsstaterne er de største bidragydere af offentlig klimafinansiering til udviklingslande.

Kommissionens meddelelse om EU's revision af gennemførelsen af miljøreglerne: Fælles udfordringer og en samlet indsats for at levere bedre resultater.

Meddelelsen om EU's revision af gennemførelsen af miljøreglerne: Fælles udfordringer og en samlet indsats for at levere bedre resultater - suppleres af et bilag til meddelelsen med en vejledning til medlemsstaterne med forslag til bedre gennemførelse af miljøreglerne, samt et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene - Revision af gennemførelsen af EU's miljøregler – landerapport for Danmark.

Kommissionens meddelelse beskriver de samlede udfordringer i EU for at nå de miljømæssige mål, som de er defineret i det 7. miljøhandlingsprogram. Kommissionen beskriver i sin vurdering de fælles udfordringer for medlemsstaterne, ligesom meddelelsen indeholder foreløbige konklusioner vedrørende de mulige grundlæggende årsager til mangler i gennemførelsen.

Kommissionen vurderer, at for at tackle strukturelle udfordringer skal der anlægges en helhedstilgang på tværs af sektorer, som ikke kun omhandler miljøpolitik, gennem teknisk samarbejde, men også politisk engagement. EIR-initiativet giver nye muligheder for at skabe opmærksomhed om de resterende mangler i gennemførelsen af miljøreglerne.

I meddelelsen konkluderer Kommissionen, at der er ”vedvarende og alvorlige mangler i gennemførelsen indenfor alle de vigtigste miljøpolitiske områder: affald, natur, luft og vand.” Klima og energi er ikke medtaget i Kommissionens implementeringsanalyse.

Landerapporterne viser ifølge Kommissionen, at de vigtigste udfordringer og mest presserende mangler i gennemførelsen på tværs af medlemsstaterne findes inden for politikområderne affaldshåndtering, natur og biodiversitet, luftkvalitet, støj og vandkvalitet og forvaltning.

Cirkulær økonomi og affaldshåndtering

Under EU's "affaldshierarki" prioriteres forebyggelse efterfulgt af (forberedelse med henblik på) genbrug, genanvendelse, nyttiggørelse og, som den mindst foretrukne løsning, bortskaffelse (herunder deponering og forbrænding uden energiudnyttelse). Kommissionen har følgende politiske konklusioner på baggrund af landerapporterne:

- Affaldsforebyggelse er fortsat en vigtig udfordring i alle medlemsstaterne, herunder de medlemsstater, som har en høj genanvendelsesprocent.
- Seks medlemsstater har allerede nået målet for genanvendelse af kommunalt affald på 50 %, mens ni lande er nødt til at intensivere deres arbejde væsentligt for at nå dette mål i 2020.
- De fleste medlemsstater har affaldsforebyggelsesprogrammer, men to medlemsstater mangler dem.
- Omkring halvdelen af medlemsstaterne er nødt til at øge effektiviteten af særskilt indsamling af affald. Der er u hensigtsmæssig prisfastsættelse af behandling af restaffald (mekanisk og biologisk behandling, deponering og forbrænding), som ikke giver tilstrækkelige incitament til at flytte affald i retning af de højere niveauer i affaldshierarkiet.
- I fem medlemsstater er den manglende koordinering mellem de forskellige administrative niveauer og fragmenteret styring af miljøspørgsmål blevet identificeret som en af årsagerne til utilstrækkelig gennemførelse.

Natur og biodiversitet

I henhold til habitat- og fugledirektivet skal medlemsstaterne udpege områder som en del af Natura 2000-nettet for at beskytte levesteder og arter af fællesskabsbetydning. Dette netværk er et vigtigt redskab til at opfylde målet om "gunstig bevaringsstatus". Kommissionen har følgende politiske konklusioner på baggrund af landerapporterne:

- Den samlede status for beskyttede arter og levesteder er ikke blevet væsentligt forbedret inden for de seneste seks år. Over hele EU viser over to tredjedele af vurderingerne af levestederne en ugunstig bevaringsstatus, og en betydelig del fortsætter med at falde.
- Selv om der er sket fremskridt på mange områder, og der er lokale succes historier, er der store mangler i gennemførelsen, finansieringen og den politiske integration.
- Kun syv medlemsstater har (næsten) afsluttet udpegelsen af "lokaliteter af fællesskabsbetydning" som fastlagt i habitatdirektivet.
- Systemiske problemer som manglende forvaltningsplaner for Natura 2000-lokaliteter eller forvaltningen af disse giver dårlig gennemførelse af naturdirektiverne.
- Der er manglende viden om arter, levesteder og lokaliteter, hvilket er en af de største hindringer for en effektiv gennemførelse i de fleste af medlemsstaterne, herunder med hensyn til havøkosystemerne.
- Der er manglende finansiering, mangel på menneskelige ressourcer og dårlig inddragelse af og deltagelse fra lokalsamfund og interessepartier som jordejere og jordbrugere.

Luftkvalitet og støj

EU har vedtaget og løbende ajourført lovgivning om luftkvalitet med det formål at beskytte både miljøet og menneskers sundhed ved at fastsætte bindende standarder og mål for en række luftforurenende stoffer. Kommissionen har følgende politiske konklusioner på baggrund af landerapporterne:

- Luftkvaliteten i EU er blevet forbedret i de seneste årtier med hensyn til flere forurenende stoffer, men der skal gøres mere med hensyn til PM₁₀ og NO₂. Fem medlemsstater har ikke overskredet grænseværdien, og luftkvaliteten rapporteres generelt at være god med nogle få undtagelser. 16 medlemsstater risikerer imidlertid at blive retsforfulgt for at overskride grænseværdierne for PM₁₀, og 12 medlemsstater for at overskride NO₂ samt for manglende effektive foranstaltninger på nationalt plan.
- Foranstaltninger med henblik på at opnå overholdelse af grænserne for NO₂ skal navnlig være rettet mod dieselmotorer, f.eks. ved at indføre progressivt strengere zoner med lave emissioner i indre byområder eller ved at afvikle skattemæssig særbehandling. Transportkrav bør generelt behandles gennem indførelse af strategiske planer for mobilitet i byerne.
- For at reducere PM-emissioner fra boligopvarmning skal der træffes foranstaltninger vedrørende afbrænding af fast brændsel i 18 medlemsstater. Denne praksis er allerede blevet forbudt i visse byer, som lider under et højt niveau af luftforurening. Industrielle kilder bør håndteres ved hjælp af tilladelser, som ikke blot omfatter den bedste tilgængelige teknik.
- EU's lovgivning indeholder flere krav, herunder vurdering af eksponeringen for støj gennem kortlægning og udarbejdelse af handlingsplaner, som skal tackle årsagerne til støj. I den nuværende femårige rapporteringscyklus mangler over 30 % af de krævede støjkort og ca. 60 % af handlingsplanerne.

Forvaltning af vandkvaliteten

Det vigtigste mål med EU's vandpolitik og -lovgivning er at sikre vand af god kvalitet i tilstrækkelig mængder til offentligheden, økonomiske aktiviteter og naturen ved at tage hånd om forureningskilder (f.eks. fra landbrug, byområder og industrielle aktiviteter), fysiske og hydrologiske ændringer i vandområder og forvaltning af oversvømmelsesrisici. Kommissionen har følgende politiske konklusioner på baggrund af landerapporterne:

- I en tredjedel af medlemsstaterne har over 50 % af alle naturlige overfladevandområder en god eller høj økologisk tilstand. I fem medlemsstater har under 20 % af vandområderne imidlertid en god økologisk tilstand. Hvad angår grundvandsområder, har de en god kvantitativ tilstand i 13 medlemsstater.
- Første generation af vandområdeplanerne har alle nogle eller betydelige mangler, fortrinsvist vedrørende overvågning og metoder til vurdering og klassificering af vandområdernes tilstand. Alle medlemsstater

benytter sig af undtagelser i forhold til forlængelse af tidsfrister. Mange tillader nye projekter, som er skadelige med hensyn til at opnå en god tilstand for disse vandområder, uden altid at give en ordentlig begrundelse. Kommissionen har udstedt henstillinger til medlemsstaterne for at tage hånd om disse mangler og lukke hullerne i anden generation af vandområdeplanerne.

- Fem medlemsstater har endnu ikke vedtaget nogen af deres vandområdeplaner i anden generation, som skulle være klar ved udgangen af 2015, og i tre medlemsstater er vedtagelsen endnu ikke fuldstændig
- Grundlæggende årsager omfatter ineffektive kontrolforanstaltninger, mangel på koordinering mellem vandforvaltningsmyndighederne på forskellige regionale og lokale niveauer, mangel på samarbejde mellem vand- og naturforvaltningsorganer, men også med kompetente myndigheder i andre sektorer og manglende adgang til data. En anden fælles udfordring i vandsektoren vedrører utilstrækkelige prissætningspolitikker for vand.
- Selv om gennemførelsen af nitratdirektivet har medført visse forbedringer, er nitratkoncentrationer og eutrofieringsniveauer fortsat et alvorligt problem i næsten alle medlemsstater. Eutrofieringen af Østersøen, primært som følge af intensivt landbrug, er særligt problematisk.
- Med hensyn til drikkevandskvaliteten har næsten alle medlemsstater en meget høj overholdelse. Kun i tre medlemsstater er der lokale kvalitetsproblemer, og visse områder mangler passende infrastruktur.
- For badevand opfylder 96 % af alle lokaliteter minimumskravene i EU's badevandsdirektiv (dvs. at de er af "tilfredsstillende kvalitet").
- Seks lande har udmærkede tal for indsamling og behandling af byspildevand, men de fleste medlemsstater kæmper med at nå fuldstændig gennemførelse, og indtil videre risikerer 13 medlemsstater at blive retsforfulgt af EU.
- Trods tidsfristen i 2015 har kun 18 medlemsstater i slutningen af november 2016 indberettet oplysninger om deres 2015-risikostyringsplaner for oversvømmelser.
- Alle de medlemsstater, som har havområder, har fortsat mangler i forbindelse med gennemførelsen af havstrategirammedirektivet, startende med definitionen af god miljøtilstand.

Markedsbaserede instrumenter og investeringer

Skattepolitiske foranstaltninger som miljøafgifter og udfasning af miljøskadelige subsidier er en effektiv metode til at opnå de miljøpolitiske mål. Det er op til medlemsstaterne at etablere afgiftsordningerne, men Kommissionen har undersøgt mulighederne for miljøafgifter pr. medlemsstat i forbindelse med det europæiske semester:

- Landerapporterne viser, at indtægter fra miljøafgifter udgør mellem 10,61 % og 4,57 % af de samlede indtægter, idet EU's gennemsnit er 6,35 %. Medlemsstaterne skal udforske miljøafgifternes fulde potentiale (herunder for affaldsdeponering, vandindvinding og brændstofeffektivitet) for at høste de miljømæssige, økonomiske og sociale (job-)fordele.
- Specifikke miljømæssigt skadelige subsidier som skattemæssig særbehandling for visse brændstoffer og skattefordele til privatbenyttede firmabiler, som gør det sværere at løse problemer med trafikal trængsel og luftforurening, findes fortsat i mange lande og skal afvikles.
- Inden for ESIF udgør "miljøbeskyttelse" og "ressourceeffektivitet" det største tildelingsområde i perioden 2014-20 i 12 medlemsstater, men de tilgængelige EU-finansieringsmuligheder bør straks udnyttes af medlemsstaterne.

Effektiv forvaltning og kapacitet til at gennemføre regler

Effektiv forvaltning af EU's miljølovgivning og -politikker kræver en passende institutionel ramme, politisk sammenhæng og koordinering, anvendelse af retlige og ikke-retlige instrumenter, kontakt til ikke-statslige interessepartier, et passende niveau af viden og færdigheder og sidst, men ikke mindst, strategiske planer:

- Der findes handlingsplaner for bæredygtig udvikling i mange medlemsstater, herunder på regionalt plan, selv om disse i visse tilfælde ikke er ajourførte. Mindre almindelige er omfattende nationale eller regionale miljøpolitiske planer.
- De fleste medlemsstater har etableret koordineringsmekanismer til at skabe et mere effektivt samarbejde mellem forskellige forvaltningsniveauer. Der er fundet ineffektiv håndhævelse og opsplitning af ansvaret

for miljøet på regionalt plan i nogle få medlemsstater, og ukorrekt gennemførelse af EU-lovgivningen på regionalt plan giver fortsat anledning til bekymring i flere medlemsstater. Lovgivningsmæssige konsekvensanalyser anvendes i mange medlemsstater, mens nogle har effektiviseret deres miljøvurderingsprocedurer, hvor mere end et EU-direktiv er involveret.

- Deltagelse i eksisterende netværk foregår fortsat noget spredt. Oplysningerne om, hvordan medlemsstaterne sikrer overholdelse af miljølovgivningen, er ufuldstændige, navnlig om diffus vandforurening, luftforurening i byerne, truede levesteder og arter og manglen på rensningsanlæg og indsamlingssystemer eller dårlig kvalitet af disse. Der er behov for yderligere oplysninger om, hvordan både medlemsstater og EU kan sikre, at reglerne overholdes.
- I nogle medlemsstater er der fortsat hindringer for klageadgang på miljøområdet, både med hensyn til for store omkostninger ved retssager og med hensyn til restriktive regler om, hvem der kan anlægge en sag.

I anden del af meddelelsen udpeger Kommissionen mulige fælles grundlæggende årsager til de tværgående udfordringer.

Ifølge Kommissionen kræver det mere end blot en undersøgelse af, om EU's politikker og lovgivning er opfyldt, hvis hullerne skal lukkes i gennemførelsen af miljøreglerne. Med dette initiativ gives de nationale myndigheder og Kommissionen en ny mulighed for at se nærmere på de underliggende grundlæggende årsager til dårlig gennemførelse. Landerapporterne viser, at flere medlemsstater har fælles grundlæggende årsager.

Kommissionens analyse indeholder kun en foreløbig vurdering af disse grundlæggende årsager. For at kunne godkende de landespecifikke løsninger er der behov for yderligere oplysninger. For at forbedre kendskabet i de næste rapporter har Kommissionen brug for feedback fra medlemsstaterne, navnlig gennem de nationale dialoger, som følger offentliggørelsen af landerapporterne.

Kommissionen konkluderer derudover, at der er en række grundlæggende udfordringer, som er årsag til implementeringsudfordringerne. Disse omfatter:

- Manglende integration af miljøhensyn i andre politikområder udgør en grundlæggende årsag til dårlig gennemførelse. Meddelelsen nævner tre konkrete eksempler på politikområder, der kræver en stærk integration: (1) Luft og mobilitet; (2) Vand-Natur-Fødevarer produktion og (3) Natur- og arealanvendelse i landdistrikter og urbanisering.
- Ineffektiv koordination mellem lokale, regionale og nationale myndigheder kan være en hindring for gennemførelsen i medlemsstaterne. For eksempel er ansvaret for at overvåge vandkvaliteten ofte spredt mellem forskellige myndigheder uden tilstrækkelig koordinering.
- Mangel på administrativ kapacitet og utilstrækkelig finansiering udgør en hindring for implementering, da det forhindrer myndighederne i at forberede og gennemføre investeringsprojekter. Selv når finansiering er til rådighed mangler de lokale myndigheder til tider menneskelige ressourcer og/eller knowhow.
- Manglende viden og data og upålidelige data forårsager problemer med gennemførelsen i mange medlemsstater.
- Der synes ofte at være problemer med overvågning og håndhævelse af overholdelsen, herunder gennem effektive og forholdsmæssige sanktioner
- Overvågning og håndhævelse af overholdelse, herunder gennem effektive og forholdsmæssige sanktioner, er ofte en udfordring.

Kommissionen konstaterer, at ansvaret for at implementere lovgivningen ligger hos medlemsstaterne. Men Kommissionen ønsker at støtte denne indsats gennem:

- Etablering af en struktureret bilateral dialog med hver medlemsstat, hvor formålet er at forbedre viden om grundlæggende årsager til mangler i gennemførelsen.
- Støtte til medlemsstaternes eksperter igennem støtte til kontakt mellem eksperter fra forskellige lande.

- Drøftelse i Rådet med henblik på at forbedre gennemførelsen af EU's miljøregler: Kommissionen er rede til at engagere og støtte strategiske drøftelser i Rådet om de vigtigste resultater af EIR, med henblik på at fremme gennemførelsen af EU-miljøregler. Implementeringsproblemer som følge af en mangel på klarhed, sammenhæng eller konsekvens i EU-politikken og lovgivningen kan herunder indgå.

Efter bilaterale dialoger med hver medlemsstat i 2017 samt drøftelser i Rådet, vil Kommissionen vurdere den første EIR- cyklus og foretage justeringer frem mod 2. cyklus.

Landerapport for Danmark og Kommissionens anbefalinger til Danmark.

Kommissionen har udarbejdet en vejledning, der bygger på landerapporterne for landene. Kommissionens samlede landerapport for Danmark indeholder en række vurderinger af gennemførelsen af EU's miljøpolitik i Danmark. Kommissionen konkluderer, at gennemførelse og anvendelse af EU-miljølovgivning traditionelt har været god i Danmark. Generelt formidler Danmark gennemførelseslovgivning hurtigt, og den samlede overensstemmelse af den danske miljølovgivning med EU-lovgivningen er god. Antallet af klager og overtrædelsessager vedrørende Danmarks efterlevelse af lovgivningen er lav. Med afsæt i 7. miljøhandlingsprogram har Kommissionen vurderet Danmark ift. de centrale mål i programmet.

a) Sammenfatning

I Kommissionens sammenfatning af Danmarks landerapport identificeres "pres på naturen fra intensivt landbrug, herunder fra pesticider og næringsstoffer" samt "luftkvalitet i tætbebyggede områder" som Danmarks to største miljødofordringer. Kommissionen noterer, at Danmark særligt er gået foran ift. at fremme cirkulær økonomi og offentlighedens deltagelse i beslutningsprocesser.

Kommissionen foreslår Danmark at:

- Reducere forbrænding af affald, øge genanvendelse af affald samt yderligere forbedre ressourceeffektivitet;
- Fremme bæredygtig landbrugspraksis; samt
- Implementere en "ren luft"-handlingsplan.

b) Omstilling af EU til cirkulær, ressourceeffektiv, grøn og konkurrence dygtig økonomi

Kommissionen vurderer i landerapporten Danmarks indsats ift. miljøteknologisk innovation, cirkulær økonomi og affaldsforvaltning. I landeanalysen foreslås følgende handlinger: a) Styrkelse af politikker, herunder økonomiske værktøjer, til at fremme forebyggelsen af affald (f.eks. PAYT) og gøre genbrug og genanvendelse mere økonomisk attraktivt, samt b) Flytning af affald, der kan genbruges eller genanvendes, væk fra forbrænding, f.eks. ved gradvist at udfase den offentlige støtte til forbrænding eller indføre forbrændingsafgifter.

I Kommissionens vejledning foreslår Kommissionen følgende til bedre gennemførelse af miljøreglerne i Danmark:

Affaldshåndtering:

- Indføre politikker, herunder økonomiske instrumenter (*udvidet producentansvar, smid væk og betal-ordninger*), for at gennemføre affaldshierarkiet yderligere, dvs. fremme forebyggelse og gøre genbrug og genanvendelse mere økonomisk attraktivt. Fjerne gratistadfærd og sikre affaldshåndteringsvirksomhedernes finansielle levedygtighed. (Lande der får anbefalingen: Østrig (AT), Bulgarien (BG), Cypern (CY), Tyskland (DE), Danmark (DK), Estland (EE), Grækenland (EL), Spanien (ES), Finland (FI), Frankrig (FR), Kroatien (HR), Ungarn (HU), Irland (IE), Italien (IT), Luxembourg (LU), Letland (LV), Malta (MT), Nederlandene (NL), Polen (PL), Portugal (PT), Rumænien (RO), Sverige (SE), Slovenien (SI), Slovakiet (SK), Storbritannien (UK))

- Flytte genanvendeligt og genbrugeligt affald fra forbrænding gennem gradvis afvikling af subsidier til forbrænding eller gennem indførelse af en forbrændingsafgift. (Lande der får anbefalingen: AT, Belgien (BE), Tjekkiet (CZ), DE, DK, EE, FI, IE, LU, PL, PT, SE)

c) Beskyttelse og forbedring af naturkapitalen

Kommissionen vurderer i landerapporten Danmarks indsats ift. beskyttelse af biologisk mangfoldighed, beskyttelse af havmiljøet og jordmiljøet. I landerapporten foreslås følgende handlinger: a) Øge indsatsen for at sikre, at Natura 2000-netværket forvaltes med henblik på en positiv bevaringsstatus for beskyttede levesteder og arter, i særdeleshed ved at reducere belastningen fra landbruget, b) Opstille klart definerede bevaringsmålsætninger, styrke de nødvendige bevaringsforanstaltninger for områderne og stille tilstrækkelige ressourcer til rådighed for at kunne gennemføre disse og bevare/genoprette arter og levesteder af fællesskabsbetydning, så de opnår en positiv bevaringsstatus over hele deres naturlige udbredelsesområde, c) Fortsat støtte til kortlægning og vurdering af økosystemer og deres tjenester, samt værdiansættelse og udvikling af regnskabssystemer for naturkapital, d) Fortsat indsats for at forbedre definitionerne af god miljøtilstand, herunder gennem regionalt samarbejde, ved hjælp af de relevante regionale havkonventioner, e) Håndtering af manglende viden, fortsat integration af allerede eksisterende overvågningsprogrammer under den relevante EU-lovgivning og andre fælles overvågningsprogrammer, der er udviklet på regionalt eller subregionalt niveau, f.eks. af OSPAR og HELCOM, f) Forbedring af overvågningsmetodernes sammenlignelighed og kontinuitet inden for havregionerne, g) Omgående indberetning og gennemførelse af foranstaltningsprogrammet h) Sikring af, at hele overvågningsprogrammet gennemføres uden forsinkelse og er passende i forhold til at overvåge fremskridtene i miljøtilstanden.

I Kommissionens vejledning foreslår Kommissionen følgende til bedre gennemførelse af miljøreglerne i Danmark:

Natur og biodiversitet og skøn over naturkapital:

- Færdiggøre udpegelsesprocessen for lokaliteter, herunder på havmiljøområdet, og fastsættelse af klart definerede bevaringsmål og de nødvendige bevaringsforanstaltninger for lokaliteterne samt tilvejebringe tilstrækkelige ressourcer til deres gennemførelse for at bevare/genoprette arter og levesteder af fællesskabsbetydning til en gunstig bevaringsstatus i hele deres naturlige udbredelsesområde. Færdiggøre og ajourføre prioriterede handlingsrammer. Forbedre adgangen til viden og data for bedre at kunne gennemføre hensigtsmæssige bevaringsforanstaltninger. (Lande der får anbefalingen: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, Litauen (LT), LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK)
- Fortsat støtte kortlægning og vurdering af økosystemerne og deres tjenester, evaluering og udvikling af regnskabssystemer for naturkapital. (Lande der får anbefalingen: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK)
- Styrke integrationen af biodiversitetshensyn i andre politikker (navnlig i landbruget, men også i skovbrug, fiskeri, by- og infrastrukturplanlægning og turisme) og fremme af kommunikationen mellem aktørerne. (Lande der får anbefalingen: DE, DK, FR, PT, SI)

Beskyttelse af havmiljøet:

- Fortsat arbejde på at forbedre definitionerne af god miljøtilstand (navnlig for biodiversitetsdeskriptorer), herunder gennem regionalt samarbejde ved hjælp af arbejdet i de relevante regionale havkonventioner. (Lande der får anbefalingen: BE, CY, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PT, RO, SE, SI, UK)
- Identificere og håndtere den manglende viden, der ligger bag en god miljøtilstand. (Lande der får anbefalingen: BE, BG, CY, DE, DK, EE, FI, FR, IE, LT, LV, MT, NL, PT, RO, SI)
- Fortsætte med at integrere overvågningsprogrammer i henhold til anden EU-lovgivning og gennemføre fælles overvågningsprogrammer udviklet på (sub)regionalt plan (HELCOM, OSPAR, Barcelonakonventionen, Sortehavskommissionen). Øge sammenligneligheden og konsekvensen i

overvågningsmetoderne i landets havregion(er). (Lande der får anbefalingen: BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LT, LV, NL, PT, RO, SE, SI, UK)

- Omgående afslutte, indberette og gennemføre de nationale programmer med foranstaltninger. (Lande der får anbefalingen: BG, CY, DK, EE, EL, HR, LT, MT, SI, RO)
- Sikre, at medlemsstatens overvågningsprogram gennemføres uden forsinkelse og er passende i forhold til at overvåge fremskridtene i retning af en god miljøtilstand. (Lande der får anbefalingen: BE, BG, CY, DE, DK, EE, ES, FI, FR, HR, IT, IE, LT, LV, MT, NL, PT, RO, SE, SI, UK)

d) Sikre borgernes sundhed og livskvalitet

Kommissionen vurderer i landerapporten Danmarks indsats ift. luftkvalitet, vandkvalitet- og forvaltning, og støj. I landerapporten foreslås følgende handlinger: a) Fortsæt de nedadgående tendenser for emissioner af luftforurenende stoffer for at opnå fuld overholdelse af de gældende nationale emissionslofter og grænseværdier for luftkvalitet, og reducer skadevirkningerne fra de luftforurenende stoffer for sundheden, miljøet og økonomien, b) Reducer ammoniakemissionerne (NH₃) for at overholde de gældende nationale emissionslofter, f.eks. ved at indføre eller udvide brugen af landbrugsteknikker med lave emissioner, c) Reducer emissionerne af nitrogenoxid (NO_x) for at overholde de gældende nationale emissionslofter og/eller reducere koncentrationerne af nitrogendioxid (NO₂) (og ozon), dvs. ved at reducere transportrelaterede emissioner, særligt i byområder, e) Reducer emissionerne af NMVOC for at overholde de gældende nationale emissionslofter, f) Forbedring af metoderne til tilstandsvurdering og analyse af belastningen af vandområderne, g) Sikring af, at lovgivningen til gennemførelse af nitratdirektivet omfatter foranstaltninger, der står i forhold til den danske problematik omkring belastningen fra landbruget og vandkvaliteten. De valgte foranstaltninger til gennemførelse af direktivet skal bidrage til en forbedring af vandkvaliteten, både på kort og langt sigt.

I Kommissionens vejledning foreslår Kommissionen følgende til bedre gennemførelse af miljøreglerne i Danmark:

Luftkvalitet:

- Fastholde den nedadgående tendens inden for emissioner af luftforurenende stoffer for at opnå fuld overensstemmelse med de gældende *nationale emissionslofter og luftkvalitetsgrænseværdier*. Reducere luftforureningens skadelige indvirkning på sundhed, miljø og økonomi. (Lande der får anbefalingen: AT, BE, DE, DK, ES, FI, FR, LU, NL)
- Reducere emissioner af ammoniak (NH₃) for at overholde de gældende nationale emissionslofter, f.eks. ved at indføre eller udvide brugen af landbrugsteknikker med lave emissioner. (Lande der får anbefalingen: AT, DE, DK, ES, FI, NL)
- Reducere emissioner af NMVOC for at overholde de gældende nationale emissionslofter og, hvor det er relevant, reducere ozonkoncentrationerne. (Lande der får anbefalingen: DE, DK, IE, LU)
- Reducere emissioner af nitrogenoxid (NO_x) for at overholde de gældende nationale emissionslofter og/eller reducere emissioner af nitrogendioxid (NO₂) (og, hvor det er relevant, ozonkoncentrationer), bl.a. ved at reducere transportrelaterede emissioner, navnlig i byområder. (Lande der får anbefalingen: AT, BE, CZ, DE, DK, EL, ES, FI, FR, HU, IE, IT, LU, NL, PL, PT, RO, SE, SK, UK)

Støj:

- Ingen

Vandkvalitet og forvaltning af vandressourcer:

- Forbedre vandpolitikken i overensstemmelse med interventionslogikken i vandrammedirektivet i anden cyklus af vandområdeplanerne, dvs. give en mere detaljeret vurdering af presset for at forbedre overvågningen for at kende status for vandområderne og udforme programmer med foranstaltninger, der tager hånd om de vigtigste pres, som er identificeret, navnlig hydromorfologisk pres og forurening fra landbrug, industri og byspildevand. Programmerne med foranstaltninger og

overvågningsprogrammerne skal finansieres tilstrækkeligt. (AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK)

- Sikre, at vandforurening fra landbruget behandles effektivt både i henhold til nitratdirektivet og vandrammedirektivet. Træffe effektive grundlæggende og supplerende foranstaltninger vedrørende denne forurening. Overvåge udviklingen af landbrugspresset og vandkvaliteten med henblik på at præge udpegelsen af sårbare områder og gennemgå *nitrathandlingsprogrammerne*. Hvor det er relevant, tage højde for områder med intensivt landbrug og nitratniveauer, tendenser til øget landbrugspress og navnlig følsomme vandområder som f.eks. Østersøen. (Lande der får anbefalingen: BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, UK)

e) Markedsbaserede instrumenter og investeringer

Kommissionen vurderer Danmarks indsats ift. grønne afgifter, miljøskadelige subsidier, offentlige grønne indkøb, samt Danmarks anvendelse af EU-midler på miljøområdet. Kommissionen konstaterer, at der er yderligere potentiale for grønne afgifter, men at Danmark ift. andre lande har et relativt højt niveau for grønne afgifter, hvorfor Kommissionen ikke kommer med anbefalinger til Danmark. Kommissionen foreslår ikke Danmark særlige initiativer på de øvrige områder.

f) Effektiv styring og viden

Kommissionen vurderer Danmarks indsats ift. forvaltningen i stat og regionale forvaltninger. I landerapporten foreslås følgende handlinger: a) Forbedre gennemsigtigheden for tilrettelæggelsen og funktionen af sikkerheden for overholdelse, og for hvordan betydelige risici håndteres, som beskrevet ovenfor, b) Opfordre til større deltagelse blandt de kompetente myndigheder i aktiviteterne under ENPE, EUFJE og EnviCrimeNet, c) Tage yderligere skridt for at opfordre forsikringsbranchen til at udvikle og udbrede forsikringer, der dækker miljøskader i henhold til direktivet om miljøansvar, d) Træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at omkostningerne ved retlige indsigelser angående EU's miljølovgivning ikke er uoverkommeligt høje, og at de er i tråd med kravene i EU-lovgivningen samt Aarhuskonventionen, e) Identificere og dokumentere alle geografiske informationer, som kræves i forhold til gennemførelsen af miljølovgivningen, og i det mindste gøre data og dokumentation tilgængelige, som de er, for andre offentlige myndigheder og offentligheden via digitale tjenester som fastlagt af INSPIRE-direktivet.

I Kommissionens vejledning foreslår Kommissionen følgende til bedre gennemførelse af miljøreglerne i Danmark:

Internationale aftaler:

- Ingen

Effektiv central, regional og lokal forvaltning samt koordinering og integration:

- Ingen

Sikring af overensstemmelse:

- Forbedre gennemsigtigheden af tilrettelæggelsen og funktionen af kontrollen med overholdelsen samt af, hvordan betydelige risici håndteres. (Lande der får anbefalingen: AT, BE, BG, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK)
- Opfordre til større deltagelse fra de kompetente myndigheders side i overholdelsesnetværk. (Lande der får anbefalingen: AT, BG, CY, CZ, DK, EE, EL, FI, HR, HU, LU, LV, PT, RO, SE, SI, SK)
- Tage yderligere skridt til at sikre et effektivt system til finansiel sikkerhed for miljømæssige forpligtelser. (Lande der får anbefalingen: BE, CY, DK, EE, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, RO, SE, SI, UK)

Offentlig deltagelse og klageadgang:

- Evaluere omkostningerne til retssager, der omfatter EU's miljølovgivning, og fortsætte bestræbelserne for at sikre, at de ikke er uoverkommeligt dyre. (Lande der får anbefalingen: CY, DK, EE, ES, FR, IE, LU, MT, RO, UK)

Adgang til information, viden og dokumentation:

- Identificere og dokumentere alle geodatasæt, som kræves til gennemførelsen af miljølovgivningen, og som minimum stille data og dokumentationen til rådighed, som de er og forefindes, for andre offentlige myndigheder og offentligheden gennem de digitale tjenester, som fremgår af INSPIRE-direktivet. (Lande der får anbefalingen: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK)

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om meddelelsen.

Nærhedsprincippet

Der er ikke redegjort for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til lovgivningsmæssige forslag.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Konsekvenser for beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Drøftelsen har i sig selv ingen betydning for beskyttelsesniveauet. Meddelelsen skønnes dog at kunne have en positiv effekt på beskyttelsesniveauet i EU, idet der skabes transparens om mangler i implementering af miljølovgivningen i EU.

Høring

Meddelelsen blev drøftet på specialudvalgs mødet for miljø den 8. februar. Følgende kommentarer fremkom:

Det Økologisk Råd (DØR) var glade for, at Danmark fortsat ligger i den gode ende af sammenligningen. Der er to meget tunge områder, hvor DK halter: luft og vand/natur/landbrug. På luft blev flytningen af målstationen i København for at undgå en retssag kritiseret. Fsva. landbrug bemærkede DØR, at regeringen havde nedsat et Implementeringsudvalg til at kigge på overimplementering på bl.a. dette område. Der er ifølge DØR ikke tale om overimplementering. Vi har behov for skrappe virkemidler i DK, fordi landbruget er så intensivt. Dette burde regeringen i stedet arbejde for. Der er store potentialer ift miljøteknologi. Danske virksomheder har svært ved at finde et marked i Danmark, fordi kravene ikke er skrappe nok. Der bør flyttes landbrugsstøtte fra søjle 1 til 2 inden fristen i august mhp. at få gang i virksomhederne. Det Økologiske Råd var ikke enige i, at der skal være ens krav på tværs af EU. Medlemslandenes egenskaber skal der tages højde for, når man skal opfylde de gældende miljømål.

Dansk Industri understregede, at det er vigtigt med ens implementering på tværs af EU ift miljøreglerne. Det er det rigtige at presse på for, at andre lande lever op til samme standarder som Danmark, ikke mindst for at skabe bedre konkurrencevilkår. Deponering af affald er et eksempel på, hvor det halter i EU.

Dansk Miljøteknologi (DMT) var enige i, at luft er et område hvor meget står på spil, og anbefalede regeringen at udarbejde en handlingsplan. DMT spurgte ind til, hvorvidt man ville forholde sig én-til-én fsva. Kommissionens anbefalinger til Danmark. På landbrugsområdet blev det ligeledes understreget, at Danmark har mange gode eksisterende teknologier ift. målrettet regulering. Fsva. økoinnovation står vi meget flot, og det blev understreget, at MUDP-midlerne bliver fremhævet i Kommissionens analyse som det fine eksempel på partnerskaber mellem offentlige og private partnere. DMT foreslog, at man fremadrettet sikrede en fireårig ramme for MUDP-midlerne på finansloven.

Landbrug og Fødevarer (L&F) bakkede op om, at der skal være ens implementering på tværs af EU, der skaber høj miljøbeskyttelse og lige konkurrenceevne. Til kritikken om landbrugssektoren, påpegede L&F, at de havde højt fokus på ressource- og vandeffektivitet i landbruget, og det burde fremhæves, når drøftelserne om denne vurdering igangsættes.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) har efterfølgende sendt hørings svar: DN hilser Kommissionens meddelelse og EIR velkommen og noterer sig, at det er godt redskab for dialog om landenes indsats. DN håber, at Kommissionens øgede fokus også vil være afsæt for at forbedre den danske gennemførelse. I landerapporten for Danmark slås fast, at der er to særligt kritiske områder for den danske implementering: luftkvalitet og vand/natur/landbrug. Det har over tid også været åbningsskrivelser mod Danmark på områderne, hvilket dog ikke nævnes i landerapporten. DN mener, at landerapporten står fast, at der er særlige mangler i gennemførelsen, for så vidt angår vand/natur/landbrug. Det tyder på, at der er en dansk underimplementering på området, og ikke som regeringen tidligere har meldt ud, en overimplementering. DN hæfter sig også ved, at regeringens ”landbrugspakke” omtales direkte, og at det konstateres (side 22): ”Efter vedtagelsen af landbrugspakken er der i øjeblikket ingen retlige instrumenter, ej heller frivillige instrumenter (der alligevel ville anses for utilstrækkelige), der kan udfylde hullet og sikre den nødvendige sænkning af nitratforureningen”. Endelig er der en kritik af, at anvendelse af landdistriktsmidlerne primært anvendes til at håndtere nitratforurening snarere end at gå til Natura2000-områder, områder med stor naturværdi eller overgang til økologisk drift. Regeringen bør derfor indføre de nødvendige virkemidler for at opfylde EU-direktiverne: DN finder det særligt vigtigt, at anbefalingerne angående Natura2000, bevaringsmålsætninger samt udvikling af naturkapital gennemføres uden forsinkelse og ikke mindst at sikre reduktionen af belastning af naturen pga. intensivt landbrug, herunder anvendelse af pesticider og næringsstoffer. Endelig foreslås det i landerapporten, at Danmark handler for at flytte affald, der kan genbruges eller genanvendes væk fra forbrænding. Det vil ifølge Kommissionen også kunne føre til ekstra job. DN opfordrer til, at regeringen anerkender de udfordringer, som Kommissionens meddelelse og landerapporten fremhæver som afsat for handling, og ikke kun tager dem til efterretning – særligt på vand/natur/landbrugsområdet.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Meddelelsen af 27. maj 2016 har ikke været drøftet før og derfor kendes de enkelte medlemslandes positioner ikke. Generelt vil nogle lande dog formentlig være skeptiske overfor, at Kommissionen identificerer landespecifikke udfordringer mhp. efterlevelse af miljølovgivningen.

Meddelelserne er en opfølgning på 7. miljøhandlingsprogram, som hovedparten af EU's medlemslande støttede.

Regeringens generelle holdning

Regeringen tager Kommissionens årlige vækstundersøgelse til efterretning. Regeringen er enig i, at bæredygtige investeringer øger produktiviteten i hele økonomien gennem højere ressource- og energieffektivitet og lavere inputomkostninger, samtidig med at eksterne miljøomkostninger reduceres.

Regeringen ser positivt på en mere ensartet og effektiv implementering af miljølovgivningen i EU mhp. at bidrage til fair konkurrence mellem EU-landene og at sikre, at et skærpet fokus på implementering kan bidrage til at nå EU's miljøpolitiske målsætninger.

For så vidt angår den meddelelsens analyse af implementeringsudfordringerne på tværs af EU, tager regeringen Kommissionens vurderinger til efterretning.

For så vidt angår landerapporten for Danmark, noterer regeringen sig Kommissionens vurderinger. Regeringen konstaterer, at der ikke er tale om en retslig analyse af Danmarks implementering af de enkelte direktiver.

Regeringen finder, at landerapporterne skal fokusere på gennemførelsen af retsakter (direktiver, forordninger, afgørelser, henstillinger), og at de skal bygge på videnskabelige data og analyse, som lægges transparent frem i rapporterne. Regeringen vil arbejde for, at analyserne også benyttes som grundlag for at vurdere, om lovgivningen er effektiv til at nå de overordnede målsætninger.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

4. Cirkulær Økonomi - Affaldspakken

Tidlig forelæggelse

Reviderede notater.

Ændring af direktiv 2008/98/EF om affald
KOM (2015) 595

Ændring af direktiv 1999/31/EF om deponering af affald
KOM (2015) 594

Ændring af direktiv 94/62/EC om emballage og emballageaffald
KOM (2015) 596

Ændring af direktiv 2000/53/EC om udrangerede køretøjer, direktiv 2006/66/EC om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører og direktiv 2012/19/EU om affald af elektrisk og elektronisk udstyr
KOM (2015) 593

a. Ændring af direktiv 2008/98/EF om affald

Tidlig forelæggelse

Revideret notat

KOM(2015)595

Resumé

Kommissionen har fremlagt en cirkulær økonomi-pakke. Den samlede pakke består af tre elementer:

- 1) En meddelelse "Kredsløbet lukkes - en EU-handlingsplan for cirkulær økonomi".*
- 2) En liste over efterfølgende initiativer, der vil blive taget af Kommissionen i perioden 2015-2018.*
- 3) Forslag til ændring af seks direktiver om affald.*

Nærværende forslag vedrører EU's affaldsramme direktiv, og det udmønter de overordnede mål og rammer for EU's affaldspolitik frem til 2030. Det berører et større antal juridisk bindende forpligtelser for medlemsstaterne. Forslaget indeholder en omfattende ændring af målene i direktivet om affald, styrker Kommissionens mulighed for at overvåge implementeringen af affaldspolitikken samt indebærer visse forenklinger af affaldsrammedirektivet.

De vigtigste ændringer i forslaget er:

- 1. Præcisering og tilpasning af definitionerne.*
- 2. En harmoniseret metode til at måle genanvendelsen i medlemsstaterne*
- 3. Forhøjelse af målet for forberedelse med henblik på genbrug og genanvendelse af husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder (kommunalt affald) til mindst 60 % i 2025 og mindst 65 % i 2030.*
- 4. Mulighed for at medregne genbrug af produkter i målet for genanvendelse.*
- 5. Krav om at igangsætte initiativer, der fremmer sortering af bygge- og anlægsaffald.*
- 6. Krav om at sikre separat indsamling af bioaffald, hvor det er teknisk, miljømæssigt og økonomisk muligt og passende at gøre.*
- 7. En række generelle krav til eksisterende og nye ordninger for producentansvar.*
- 8. Harmonisering og forenkling af de juridiske rammebestemmelser for biprodukter og affaldsfasens ophør.*

9. Forenkling og ensretning af indberetningsforpligtelser.
10. Indførelse af et system for tidlig varsling af manglende overholdelse af genanvendelsesmål.
11. Tilpasning til artikel 290 og 291 i TEUF om delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter.

Der er tale om en revision af affaldslovgivningen, som vil berøre en række nationale regler. Danmark vil i forhandlingerne lægge meget betydelig vægt på, at de bindende genanvendelsesmål i 2025 og 2030 ikke overstiger hhv. 55 pct. og 60 pct. Målsætninger på dette niveau vil kunne forventes opfyldt inden for rammerne af de vedtagne kommunale affaldsplaner og ud fra en forventet udvikling i genanvendelsen frem mod 2030, uden iværksættelse af nye statslige tiltag.

Baggrund

Kommissionen sendte den 2. december 2015 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget forelå i dansk udgave den 7. december 2015. Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 192, stk. 1, (miljø) og skal derfor vedtages af Rådet med et kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Europa-Parlamentets miljøudvalg har den 24. januar vedtaget en række ændringsforslag til Kommissionens forslag. Et endeligt mandat for Parlamentets videre drøftelser med Rådet forventes vedtaget i Parlamentets plenarforsamling primo marts 2017.

Formandskabet forventes endvidere i løbet af marts at fremlægge et kompromisforslag til Rådets godkendelse som mandat for trilog-drøftelser med Europa Parlamentet om et samlet kompromis.

Forslaget er fremlagt i tilknytning til Kommissionens cirkulær økonomi-pakke.

Pakken består af tre elementer:

- 1) En meddelelse "Kredsløbet lukkes - en EU-handlingsplan for cirkulær økonomi" (herefter CØ-handlingsplan).
- 2) En liste med godt 50 konkrete initiativer til fremme af cirkulær økonomi, som Kommissionen vil tage i perioden 2015-2018.
- 3) Forslag til ændring af seks direktiver om affald.

Formål og indhold

Meddelelsen om handlingsplanen fastslår, at målet med en cirkulær økonomi er at bevare og vedligeholde produkters, materialers og ressourcers værdi i økonomien så lang tid som muligt, samtidig med at affaldsmængderne minimeres. Som led i en samlet indsats for at fremme cirkulær økonomi og betragte affald som en ressource foreslår Kommissionen en række ændringer af affaldsdirektivet, som beskrevet nedenfor.

Forslaget tager udgangspunkt i, at juridisk bindende mål i EU's affaldslovgivning har været en afgørende faktor for at fremme bedre affaldsbehandling og teknologiudvikling, stimulere til innovation indenfor genanvendelse, begrænse affald til deponering og ændre forbrugeradfærd. Yderligere initiativer på affaldsområdet vil kunne bidrage til væsentlige fremskridt i forhold til bæredygtig vækst og skabelse af job. Endelig vil den nye regulering bidrage til reduceret udledning af drivhusgasser, økonomiske besparelser på grund af bedre affaldshåndtering og et bedre miljø. Forslaget vil endvidere bidrage til at ensartede rammevilkår for virksomhedernes affaldshåndtering herunder i forbindelse med virksomhedernes brug af affald eller sekundære råvarer.

Forslaget indeholder en række væsentlige juridiske præciseringer af forskellige affaldsbegreber, hvordan genanvendelse skal måles og generelle minimumsdriftskrav til eksisterende og nye producentansvarssystemer. Forslaget imødekommer forpligtelsen i det nuværende direktiv til at revurdere målene for affaldshåndteringen. Et første forslag til revision af målene blev fremsat den 2. juli 2014, men blev i februar 2015 trukket tilbage af den nuværende Kommission.

De vigtigste ændringer i forslaget i forhold til det gældende affaldsdirektiv er:

1. **Nye mål for genanvendelse:** Målet for genanvendelse af husholdningsaffald og lignende affald

fra andre kilder, øges til mindst 60 % i 2025 og 65 % i 2030. Det eksisterende mål i 2020 på 50 % genanvendelse af husholdningsaffald fastholdes og beregnes efter de gældende opgørelsesmetoder.

2. **Opstilling og beregning af genanvendelsesmål herunder medtagelse af genbrug og pantordninger:** I modsætning til de gældende regler, hvor målsætningen for genanvendelse kan opgøres på 4 forskellige måder (jf. kommissionsbeslutning 2011/753/EU) foreslår Kommissionen, at de skærpede genanvendelsesmål for 2025 og 2030 kun kan opgøres efter én metode, hvor den samlede mængde genanvendt husholdnings- og husholdningslignende affald sættes i forhold til den genererede mængde husholdnings eller husholdningslignende affald. Forslaget indeholder endvidere præciseringer af, hvad der kan indgå ved beregningen af genanvendelsesmålet. Udgangspunktet er, at kun affald, der indgår i en afsluttende genanvendelsesproces, kan medregnes. Der er dog indført en undtagelse, som tillader, at hele vægten af indsamlet genanvendeligt affald efter sortering til genanvendelse kan medregnes, som genanvendt, hvis mindre end 10 % af den totale vægt bliver forbrændt eller deponeret. Som noget nyt i forhold til forslaget fra 2014 kan også genbrug af produkter og komponenter medregnes, hvis genbruget sker hos en godkendt genbrugsaktør eller er en del af et pantsystem. Endvidere kan genanvendelse af metal i slaggen fra affaldsforbrænding medregnes.
3. **Tilpasning af definitioner:** Den vigtigste ændring er et nyt forslag til definition af "municipal waste". Dette begreb er ikke defineret i den danske affaldslovgivning, men oversættes af Kommissionen til "Kommunalt affald". "Municipal waste" defineres i forslaget som affald fra husholdninger og lignende affald fra andre kilder. Den hidtidige definition tog udgangspunkt i, at affaldet blev indsamlet af kommunen, mens den nye definition forholder sig neutralt til hvem som indsamler affaldet. Det bliver dermed ikke relevant om det er kommunen eller en privat affaldsaktør operatør, der håndterer affaldet. Det vil sige, at definitionen nu baseres på typen af affald uanset kilden og ikke på, hvem der har ansvaret for affaldet. Forslaget indeholder herudover nye eller tilrettede definitioner af bio-affald, bygge- og anlægsaffald, opfyldningsoperationer (vedr. udnyttelse af byggeaffald), den afsluttende genanvendelsesproces og forberedelse til genbrug. Sidstnævnte omfatter nu ikke alene affald, der forberedes til genbrug, men også produkter, f.eks. genpåfyldelige emballager, eller komponenter, der genbruges.
4. **Definition af biprodukter:** Forslaget ændrer betingelserne for, hvornår et materiale kan betragtes som et biprodukt og ikke som affald. Materialer, der defineres som biprodukter, kan anvendes som en sekundær råvare uden at blive omfattet af affaldsreguleringen. De nuværende regler forudsætter, at kun hvis en række betingelser er opfyldt, så kan et stof eller en genstand, der er resultatet af en produktionsproces, som ikke primært sigter mod fremstilling af dette stof eller genstand, anses for ikke at være affald men et biprodukt. Det nye forslag indebærer, at medlemsstaterne skal sikre, at et sådant stof eller genstand anses for at være et biprodukt, hvis betingelserne er opfyldt. Endvidere foreslås, det at Kommissionen får bemyndigelse til at foreslå detaljerede kriterier for anvendelsen af de angivne betingelser.
5. **Affald som ophører med at være affald:** Forslaget indeholder en række lempelser for, hvornår affaldsfasen ophører. Den nuværende EU-regulering foreskriver, at kun hvis affald har været igennem en nyttiggørelsesbehandling og opfylder en række særlige kriterier, der udarbejdes i henhold til en række angivne betingelser, så kan dette affald ophøre med at være affald. Forslaget indebærer, at medlemsstaterne nu skal sikre, at affald, der har gennemgået en nyttiggørelsesbehandling, ophører med at være affald, hvis de angivne betingelser er opfyldt. Dertil kommer, at en af de opstillede betingelser nu er lettere at opfylde. Konsekvensen er, at en større mængde affald dermed vil opfylde betingelser for at ophøre med at være affald. Endvidere foreslås det, at Kommissionen får bemyndigelse til at foreslå detaljerede kriterier for anvendelsen af de angivne betingelser. Endelig er den paragraf i direktivet slettet, som gav medlemsstaterne mulighed for at opstille nationale kriterier for affaldsfasens ophør i de tilfælde, hvor der ikke er fastlagt fælles EU kriterier. Hvorvidt dette faktisk indebærer, at medlemsstaterne i disse tilfælde slet ikke har mulighed for at opstille kriterier er uklart.

6. **Minimumskrav for udvidet producentansvar:** Der indføres minimumskrav for eksisterende og nye udvidede producentansvarsordninger. Medlemsstaterne skal sikre opfyldelsen af minimumskravene, der bl.a. vedrører producentfinansiering af hele indsamlingsleddet, at producenterne betaling differentieres på baggrund af deres produkters muligheder for genbrug og genanvendelighed, samt en række driftskrav til de kollektive ordninger, som er ordninger hvor producenter kan købe varetagelse af praktiske og administrative forpligtelser som følge af producentansvar.
7. **Affaldsforebyggelse:** Medlemsstaterne skal tage initiativer til affaldsforebyggelse indenfor en række beskrevne områder. Medlemsstaterne skal endvidere udvikle indikatorer for at overvåge resultatet af affaldsforebyggelsesindsatsen især for mængden per indbygger af husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder, der bliver deponeret eller udnyttet med energiudnyttelse.
8. **Fremme af sortering:** Medlemsstaterne skal tage initiativer til at fremme sortering af bygge- og nedrivningsaffald og som minimum for træ, aggregater, metal, glas og gips.
9. **Indsamling af bioaffald:** Medlemsstaterne skal sikre separat indsamling af bioaffald, hvor det er teknisk, miljømæssigt og økonomisk muligt og passende at gøre.
10. **Forenkling og indberetning:** Forslaget indebærer en forenkling af direktivets indberetningskrav, således at disse fremover alene vedrører årlige statistiske oplysninger om opfyldelsen af de konkrete bindende målsætninger, fremfor som hidtil generelle afrapporteringer om implementeringen af direktivet baseret på et detaljeret spørgeskema. Herudover indeholder forslaget mulighed for under visse omstændigheder at undtage mindre affaldstransportvirksomheder fra gældende registreringskrav.
11. **Opfølgning på om mål opfyldes:** Forslaget indeholder bestemmelser om såkaldt tidlig varsling ("early warning report"). Kommissionen skal tre år før tidsfristerne for opfyldelse af de fastsatte genanvendelsesmål udarbejde rapporter om, hvor langt de enkelte medlemsstater er med målopfyldelsen. Endvidere skal kommissionen give passende anbefalinger til de medlemsstater, hvor der er risiko for, at de ikke vil nå de fastsatte mål. Herudover åbner forslaget op for, at syv navngivne medlemsstater, der aktuelt vurderes at have særlig vanskeligt ved at opfylde de foreslåede genanvendelsesmål, tildeles 5 år ekstra til at opfylde målsætningerne, dog således at genanvendelse mv. af husholdningsaffald udgør som minimum 50% og 60% i hhv. 2025 og 2030.
12. **Nye beslutningsprocedurer:** Forslaget indebærer tilpasning til artikel 290 og 291 i TEUF om delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter. (Ændring af Kommissions hidtidige beføjelser til at kunne foreslå ny regulering via komite procedure til at disse beføjelser fremover kan udøves via vedtagelse af delegeret retsakter eller som gennemførelsesretsakter i komitologiprocedure). Forslaget betyder anvendelse af delegeret retsakter på i alt 11 områder, hvor for størstepartens vedkommende komiteprocedure anvendes i den gældende regulering, herunder konkret med hensyn til følgende:
 - a. Biprodukter,
 - b. Affaldsfasens ophør,
 - c. Affaldslisten,
 - d. Tekniske minimums standarder for affaldsbehandlingsanlæg som skal have en godkendelse
 - e. Krav til registrering af behandlingsanlæg, der ikke skal have en miljøgodkendelse,
 - f. Format for rapportering om affaldsplaner og affaldsforebyggelsesprogrammer,
 - g. Retningslinjer for fortolkning af nyttiggørelses- og bortskaffelseskoder herunder kriterierne for beregning af, hvornår forbrænding er en nyttiggørelses eller en bortskaffelses operation.

Derudover indebærer forslaget at nye retsakter vedr. minimums krav til medregning af genbrug og medregning af metal i slagge til genanvendelse kan besluttes som delegeret retsakter.

Kompromisforslag fra det Slovakiske og Maltesiske formandskab

På baggrund af forhandlingerne i Rådets arbejdsgruppe har det Slovakiske formandskab den 8. november 2016 fremlagt en kompromistekst for hele direktivet, som den 6. januar 2017 er suppleret med bidrag fra det maltesiske formandskab. De vigtigste ændringer i forhold til Kommissionens forslag er følgende:

Nye genanvendelsesmål:

- Målene for genanvendelse af husholdningsaffald reduceres til 55 % i 2025 og 60 % i 2030 (i modsætning til hhv. 60 % og 65 % i Kommissionens forslag). Der indføres endvidere objektive kriterier for at opnå fem års udsættelse af tidsfristerne, således at denne mulighed gælder for alle lande, der i 2013 genanvendte mindre end 20 % eller deponerede mere end 60 % af deres husholdningsaffald.
- Der suppleres med mål for genanvendelse af det organiske husholdningsaffald på 50 % i 2025 og 65 % i 2030.
- Der er indsat reviewklausuler, hvorefter Kommissionen i 2020 kan foreslå separat indsamling samt målsætninger for tekstilaffald og i 2024 materialespecifikke mål for bygge-/anlægsaffald.

Beregning af genanvendelsesmål og definitioner:

- Muligheden for at medregne forberedelse mhp. genbrug af affald samt genbrug af produkter og komponenter i et kombineret genbrugs- og genanvendelsesmål er taget ud, og det er uklart, hvilken maks. pct. af urenheder, der kan medregnes i den genanvendte mængde. Det fastholdes, at der måles på den faktiske genanvendelse, men der tilføjes mulighed for, at man i nogle tilfælde kan bruge et estimat for det gennemsnitlige tab der finder sted forud for den faktiske genanvendelse, når den faktiske genanvendte mængde skal beregnes.
- Det tilføjes under beregningsmetoder, at bionedbrydeligt affald, der har gennemgået en energiudnyttelses proces, kan medtælles som genanvendt, hvis restmaterialet kan bruges som kompost eller genanvendes til et andet specifikt formål.
- Kompromisteksten præciserer definitionerne af "municipal waste", så alt affald, der er sammenligneligt med husholdningsaffald men er indsamlet fra andre kilder end husholdningsaffald, også defineres som "municipal waste". Der tilføjes endvidere en definition af "udvidet producentansvarsordning" og "Materialenytiggørelse".

Bestemmelser om biprodukter og om kriterier for at affald ophører med at være affald:

- Det tydeliggøres, at medlemslande fortsat kan sætte nationale kriterier for anvendelsen af betingelserne for, hvornår et produkt er et biprodukt samt for anvendelsen af betingelserne, der definerer hvornår affald ophører med at være affald.
- Der tilføjes krav til, hvad de detaljerede kriterier for henholdsvis EU-kriterier og nationale kriterier skal indeholde.
- Der tilføjes tekst om, at Medlemsstaten har ansvar for at beslutte, om betingelserne i artikel 6 er overholdt i case-by-case afgørelser.
- Der tilføjes tekst om, at den person, der markedsfører produkter første gang efter det er ophørt med at være affald, har ansvaret for, at det overholder gældende kemi- og produktlovgivning.

Fælles Minimumskrav for udvidet producentansvar:

- Der er tilføjet en definition af producentansvarssystemer.
- Der er tilføjet af bestemmelse om, at medlemslandene får en forpligtelse til at sikre, at virksomheder på deres territorium, der via e-handel sælger til et andet medlemsland med producentansvarssystem, udpeger en bemyndiget repræsentant til at varetage producentansvaret.
- Der er tilføjet præciseringer af, hvor minimumskravene i affaldsdirektivet ikke vil være gældende for de tre eksisterende producentansvarsdirektiver (dette gælder bl.a. krav til oplysninger til forbrugerne og kravet om fuld producentfinansiering af hele indsamlings- og behandlingsprocessen).

Affaldsforebyggelse:

- I artiklen om forebyggelse er der tilføjet øget fokus på genbrug af emballage, byggematerialer og produkter. Der er også tilføjet krav om, at medlemsstaterne foretager foranstaltninger, der opfordrer til

at reducere indholdet af skadelige indholdsstoffer i materialer og produkter, samt reducerer forbruget af de produkter, der henkastes i naturen og havmiljøet. Rapporteringsforpligtelser på forebyggelse er reduceret fra hvert år til hvert andet år. Rapportering af madspild øges til hvert år, i stedet for hvert andet som foreslået af Kommissionen.

- Indikatorer på forebyggelse ændres, så den kun forholder sig til mængden af affald genereret.

Fremme af sortering af bygge- og anlægsaffald:

- Der indføres krav til medlemsstaterne om at fremme selektiv nedrivning, samt præcisering af, hvilke fraktioner der skal sorteres ved bygge- og nedrivningsaktiviteter.

Indsamling af bioaffald:

- For organisk affald er det tilføjet, at affald med samme bionedbrydelighed som organisk affald og med samme komposterbare egenskaber kan indsamles sammen med organisk affald.

Lovgivningsbeføjelser til Kommissionen

- Kommissionens lovgivningsbeføjelser i direktivet ændres i en række artikler fra delegeret retsakt til en implementerende retsakt. Derudover foreslår kompromisteksten, at Kommissionens beføjelser til at anvende delegerede retsakter kun gælder i en 5 års periode fra vedtagelsen af direktivet, samt at Kommissionen skal følge principperne for involvering af medlemsstaterne, som det er beskrevet i den Interinstitutionelle aftale af 13. april 2016.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets miljøudvalg har den 24. januar 2017 vedtaget 223 ændringsforslag til Kommissionens forslag. De centrale ændringsforslag vedrører:

- Der indføres i art. 9 om forebyggelse ikke-bindende målsætninger om at afkoble affaldsdannelsen fra den økonomiske vækst og at nedbringe mængden af både madaffald og marint affald med 30 pct. i 2025 og med 50 pct. i 2030 sammenlignet med 2014.
- Genanvendelsesmålet for 2030 i art.11 foreslås forhøjet med 5 pct. til 70 pct. Herudover skal minimum hhv. 3 pct. og 5 pct. af genanvendelsesmålsætningerne for 2025 og 2030 udgøres af affald forberedt til genbrug.
- Der indføres i art. 11 et objektivi kriterium (mindre end 20 pct. genanvendelse af husholdningsaffald i 2013) for at opnå en femårig fristforlængelse til at nå genanvendelsesmålene. Art. 11 ændres endvidere således, at medlemsstater, for at opnå fristudsættelse, skal fremlægge mere specifikke planer for mål opfyldelsen, ligesom det indlægges som en forudsætning, at planerne godkendes af Kommissionen.
- Der indføres i art. 11 revisionsklausuler, som pålægger Kommissionen i 2018 at vurdere og afrapportere om mulighederne for at sætte genanvendelsesmålsætninger for industriaffald samt for bygge- og anlægsaffald i hhv. 2025 og 2030.
- I medfør af art. 22 om bio-affald bliver det gjort obligatorisk for medlemsstaterne at foranstalte separat indsamling af organisk affald

Et endeligt mandat til Parlamentets videre forhandlinger med Rådet ventes fastlagt på plenarforsamlingen primo marts 2017.

Nærhedsprincippet

Kommissionens nærhedsvurdering

Forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. Det begrænser sig til at ændre ovennævnte direktiv ved at skabe en ramme for fastlæggelse af fælles mål og overlader til medlemsstaterne at afgøre, hvilke gennemførelsesmetoder, de vil anvende.

Regeringens nærhedsvurdering

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering.

Gældende dansk ret

EU's gældende affaldsdirektiv er implementeret i dansk ret som følger:

1. Direktiv 2008/98/EF om affald: Implementeret i en række love og bekendtgørelser, bl.a. miljøbeskyttelsesloven og affaldsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald).

Gældende bestemmelser om producentansvar reguleret i andre direktiver er implementeret i dansk ret som følger:

2. Direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald og senere ændringer implementeret i bl.a. visse krav bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1455 af 7. december 2015 om visse krav til emballager) og pantbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1353 af 25. november 2015).
3. Direktiv 2000/53/EF om udrangerede køretøjer: Implementeret i bl.a. miljøbeskyttelsesloven og bilskrotbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1312 af 19. december 2012 om håndtering af affald i form af motordrevne køretøjer og affaldsfraktioner herfra)
4. Direktiv 2006/66/EF om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører: Implementeret i bl.a. miljøbeskyttelsesloven og batteribekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1453 af 7. december 2015 om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører).
5. Direktiv 2012/19/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr: Implementeret i bl.a. miljøbeskyttelsesloven og elektronikaffaldsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 130 af 6. februar 2014 om at bringe elektrisk og elektronisk udstyr i omsætning samt håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr).

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Der er tale om en kompleks revision af affaldslovgivningen, som vil kunne berøre en række nationale regler, primært de under punkt 6 nævnte bekendtgørelser.

Økonomiske konsekvenser:

DTU har foretaget en fremskrivning af udviklingen i genanvendelse af husholdningsaffald i Danmark, baseret på kommunernes vedtagne affaldsplaner frem til 2022 og virksomhedernes forventninger til deres genanvendelse i de kommende år. Ifølge fremskrivningen forventes Danmark, med eksisterende og planlagte tiltag at genanvende ca. 57 pct. af sit husholdningsaffald i 2022. Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at genanvendelsen vil øges yderligere efter 2022 og nå ca. 65 pct. i 2030. Prognosen er baseret på de estimerede mængder af genanvendeligt affald, fortsatte økonomiske incitamenter for øget genanvendelse frem mod 2030 samt den historiske og fremskrevne vækst i genanvendelsen i perioden 2000-2022.

Ifølge Miljø- og Fødevareministeriets økonomiske analyse medfører 65 pct. genanvendelse i 2030 en årlig samfundsøkonomisk gevinst på ca. 21 mio. kr., årlige budgetøkonomiske gevinster for husholdninger og virksomheder på ca. 92 mio. kr. samt et årligt statsligt provenutab på ca. 53 mio. kr. Følsomhedsberegninger viser, at de samfundsøkonomiske gevinster bliver negative ved ændringer i de centrale prisforudsætninger på 6-31 pct. og 31-180 pct. for de budgetøkonomiske gevinster. Det bemærkes, at de budgetøkonomiske gevinster for forbrugerne og virksomhederne primært udgøres af faldende affaldsgebyrer som følge af mindre affaldsforbrænding. Samtidig bemærkes det, at der med de pt. gældende biogastilskud (energiproduktion via nedbrydning af organisk affald) er samfundsøkonomiske omkostninger forbundet med at flytte organisk affald (fx madrester) fra forbrænding til genanvendelse. Det organiske affald udgør en betydelig del af den mængde affald, der forventes at overgå fra forbrænding til genanvendelse som biogas frem mod 2030, hvilket forklarer den forholdsvis begrænsede samfundsøkonomiske gevinst på 21 mio. kr. samt det statslige provenutab på 53 mio. kr.

Beskyttelsesniveau:

Der forventes en positiv påvirkning af det danske beskyttelsesniveau som følge af, at målsætningerne i direktivet skærpes.

Høring

Forslaget er udsendt i almindelig høring til berørte interessenter den 2. december 2015. Der er modtaget hørings svar fra 29 høringspartner. 6 af høringspartnerne har ingen kommentarer til direktivet, mens 23 har bemærkninger.

Der er modtaget bemærkninger fra Stop Spild Af Mad (SSAM), Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Dansk Erhverv (DE), Dansk Retursystem (DRS), Lyskildebranchens WEEE Forening (LWF), København Kommune, European Recycling Platform (ERP), Den frivillige aftale om WEEE (DFAW), Plastindustrien (PI), elretur, Kommunernes Landsforening (KL), Dansk Industri (DI), Danske Havne (DH), Dansk Affaldsforening (DAF), Affalds- og Ressourceindustrien (ARI), DONG Energy, Biorefining Alliance (BA), Genvindingsindustrien (GI), Brancheforeningen for Biogas (BBF), Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd (DN og DØR), Region Midtjylland, Landbrug og Fødevarer (L&F) og Bryggeriforeningen.

Generelt er der opbakning til, at der fastsættes ambitiøse, bindende mål for genanvendelse, som kan understøtte udviklingen af en cirkulær økonomi, om end nogle aktører finder at ambitionsniveauet måske er for højt. Der er ligeledes generel opbakning til præciseringen af de forskellige definitioner og beregningsmetoder.

Hovedtræk af bemærkningerne er gengivet nedenfor opdelt efter emnerne angivet i afsnit 3 ovenfor om formål og indhold.

1. Nye mål for genanvendelse:

Københavns Kommune finder de nye genanvendelsesmål ambitiøse, og at det er godt, at målene meldes ud i god tid.

KL finder det positivt, at der fastsættes langsigtede mål for genanvendelse og deponering. Målsætningen om 65 % genanvendelse af husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder i 2030 er ambitiøs og vil blive en udfordring at nå. I forhold til målet i den gældende affaldshåndteringsplan (Danmark uden affald) vil det kræve en del yderligere initiativer at nå det niveau, som Kommissionen foreslår.

DI støtter de foreslåede målsætninger for genbrug og genanvendelse. Men de er ambitiøse, især fordi den medtagne mængde til opfyldelse af de foreslåede procenter baseres på den reelt genanvendte mængde og ikke alene på den indsamlede mængde. *DI* ønsker derfor en nærmere beskrivelse af denne ændring, før de endelige genanvendelsesprocenter lægges fast.

DAF bifalder ambitiøse målsætninger, men kan ikke vurdere, hvor ambitiøst målet om 65 % genanvendelse i 2030 er. *DAF* begrundet det med, at det er uklart, hvilke affaldstyper målet gælder for, hvor meget erhvervsaffald er omfattet, og at der indføres ny målemetode. *DAF* mener, at der også bør fastsættes mål for industriens affald.

ARI finder, at selv om der er sket en mindre reduktion af genanvendelsesmålene i forhold til Kommissionens forslag fra 2014, så er der tale om ambitiøse målsætninger, som *ARI* støtter.

GI finder, at genanvendelsesmålsætningerne er vigtige for at få Europa og Danmark omstillet i en mere cirkulær og bæredygtig retning.

DN og DØR, finder, at målet om 65 % genanvendelse i 2030 af husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder er et udmærket kompromis. *DN og DØR* foreslår, at der indføres et mål for maksimal forbrænding af affald i 2030.

2. Beregning af genanvendelsesmål herunder medtagelse af genbrug og pantordninger:

Københavns Kommune påpeger, at præciseringen af, hvad der må medregnes som genanvendt, indebærer, at f.eks. for plastaffald bliver det vigtigt også at kunne genanvende mere lavkvalitetsplast. Det vil betyde, at der bliver et større volumen i de indsamlede mængder og dermed bedre økonomi per indsamlet tons.

KL støtter ensretningen af opgørelsesmetoder, herunder at genbrug tælles med til opnåelse af genanvendelsesmålene. *KL* finder det nye forslag, hvor maksimalt 10 % af den indsamlede mængde efter sortering må kasseres for, at hele den indsamlede mængde tælles som genanvendelse, som bedre end det tidligere forslag på 2 %. Men *KL* mener, at grænsen på 10 % er fastsat vilkårligt og bør relateres til den enkelte affaldstype. Endvidere peger *KL* på, at i stedet for genanvendelsesmål fastsat i %, burde der være større vægt på miljøeffekt.

DAF bakker op, at genbrug og udvinding af metaller fra forbrændingslagge kan medgå til opfyldelse af genanvendelsesmålene, ligesom man støtter, at det er den reelt genanvendte mængde, der måles på. *DAF* kommer derudover med en række bud på, hvordan målemetoden skal fortolkes.

DN og *DØR* støtter forslaget om mere ensartede beregningsmetoder, herunder at det kun er reel genanvendelse, der medtages. Endvidere, at genanvendelse af slagge fra et forbrændingsanlæg fortsat ikke tæller med i opfyldelsen af de 65 %. *DN* og *DØR* påpeger at pakken mangler bud på, hvordan man kan måle på indsamlet mængde til genanvendelse vs. reel genanvendelse samt kvalitet i genanvendelse.

Region Midtjylland finder, at harmonisering af beregning af genanvendelsesprocenter vil give et mere ensartet billede af, hvor langt de enkelte EU-lande er i forhold til genanvendelse.

L&F finder, at en ensartet implementering i EU af målene hænger tæt sammen med, at metoderne til opgørelse af genanvendelsesprocenter er entydige og klart beskrevet.

DRS påpeger, at kvalitet i genanvendelse med fordel kan udbygges og få en mere central rolle i meddelelsen og de tilhørende direktivændringer. Kvalitet i genanvendelse og kvalitetskriterier kan hjælpe markedet på vej.

PI påpeger, at det er essentielt, at indsamlingssystemer tilrettelægges med fokus på kvalitet i genanvendelsen, samt at oparbejdelsen medfører, at plasten reelt kan afsættes som råvarer.

3. Tilpasning af definitioner:

Københavns Kommune er positiv overfor en præcisering og harmonisering af definitioner og opgørelsesmetoder.

KL støtter ensretningen af definitioner. Det er positivt, at definitionen af "Municipal waste" ikke fokuserer på, hvem der indsamler men på affaldstypen. Endvidere at ikke kun affald fra husholdninger er medtaget, men også sammenligneligt affald fra andre kilder. Dog påpeger *KL*, at det er utydeligt, hvad der menes med, at det skal være sammenligneligt med en husholdning i *mængde*. Endelig ønsker *KL* præciseret om de i definitionen nævnte typer af affald er det, der hører til "municipal waste" som minimum.

DI finder, at det er et stort fremskridt, at definitionen på husholdningsaffald (municipal waste) tydeliggøres og ensrettes.

DAF bifalder de nye definitioner for ikke-farligt affald, bygge- og anlægsaffald, foreberedelse til genbrug, endelig genanvendelsesproces samt opfyldningsoperationer. *DAF* støtter også den nye definition af "Municipal waste". Især fordi tilgangen til definitionen er baseret på kilde og fraktioner og ikke, hvem der har ansvaret for affaldet. For at gøre definitionen endnu tydeligere, ønsker *DAF* en kobling til koderne i det europæiske affaldskatalog.

GI finder, at harmoniserede definitioner af affaldstyper og affaldsstrømme er en forudsætning for et velfungerende EU affaldsmarked, GI foreslår, at definitionen af affald i direktivets artikel 3, stk. 1 tilpasses, således at affald i højere grad defineres som en ressource.

4. Definition af biprodukter:

DI finder generelt, at ønsket om cirkulær økonomi med øget anvendelse af sekundære ressourcer fordrer, at regler for både biprodukter og affaldsfasens ophør fastlægges på fællesskabsniveau.

DAF mener af miljøhensyn og for at have styr på affaldet, så skal man fortsat være meget restriktiv med at lade noget affald forlade affaldsreguleringen, før det indgår i nye produkter eller er afsat på landbrugsjord ved at karakterisere det som biprodukter. DAF mener derudover, at Kommissionen ikke skal tillægges øgede beføjelser på dette område via delegerede retsakter.

ARI støtter de foreslåede ændringer af bi-produktbegrebet.

L&F finder det positivt, at forslaget indebærer en forpligtigelse for medlemsstaterne til at sikre, at affald, der opfylder kriterierne for biprodukter, skal anses for biprodukter og ikke blot er en mulighed.

5. Affald som ophører med at være affald:

LWF finder det positivt, hvis det bliver enklere at få affald ændret til et produkt, og at medlemsstaterne skal sikre dette gennemført.

KL finder det vigtigt, at ressourcerne i affaldet udnyttes så højt op i affaldshierarkiet som muligt. Kriterier for, hvornår affaldet ophører med at være affald, kan bidrage til dette. Men det er vigtigt, at der er klare kriterier og kontrolkrav, så der ikke bliver snydt hermed til skade for miljø og sundhed.

DI støtter, at Kommissionen tillægges kompetence til at opstille kriterier for affald, som ophører med at være affald. Den nuværende ordning, hvor en række lande har indført egne kriterier, er ikke holdbar.

DH foreslår en generel ændring af definitionen af affald/ikke-affald. De ser et potentiale i at sedimenter til de såkaldte spulefelter, der er et kystnært areal, som omgives af dæmninger, der holder på sedimentet, klassificeres som ikke-affald.

DAF mener, at selv om affaldet skal bruges som sekundære råvarer, så skal man af miljøhensyn og for at have styr på affaldet fortsat være meget restriktiv med at definere kriterier for affaldsfasens ophør, så affald ophører med at være affald og dermed er ude af affaldsreguleringen. Endvidere at Kommissionen ikke skal tillægges øgede beføjelser på dette område via delegerede retsakter

ARI støtter de foreslåede ændringer af fastlæggelsen af affaldsfasens ophør. ARI støtter, at kompetencen til at opstille kriterier for affaldsfasens ophør ikke længere fastsættes nationalt men på EU-niveau.

GI foreslår, at kriterierne for affaldsfasens ophør tilpasses således, at eksempelvis genanvendt jern og metaller kan handles som en vare uden restriktive eksport- og importrestriktioner.

L&F finder det positivt, at forslaget indebærer en forpligtigelse for medlemsstaterne til at sikre, at affald, der opfylder kriterierne for affaldsfasens ophør, skal anses for et produkt og ikke blot er en mulighed.

6. Minimumskrav for udvidet producentansvar:

Generelle krav til udvidet producentansvarsordninger

DI mener, at producentansvarsordninger skal opbygges, så der skabes incitament for nye forretningsmodeller, og at markedskræfterne gives optimale forhold, således at behovet for lovgivningskrav minimeres. DE og GI er positive overfor udvidede producentansvarsordninger som virkemiddel i et

liberaliseret affaldsmarked, dog skal det være med en helhedsorienteret indretning af ordningerne, så man ikke påfører erhvervslivet unødvendige økonomiske og administrative byrder.

DAF fremhæver, at det fortsat bør være op til det enkelte medlemsland om, hvorvidt de vil anvende producentansvarsordninger på nye affaldsfraktioner, som ikke allerede er omfattet af EU-direktiver om producentansvar.

Bryggeriforeningen kommer med en anbefaling om, at det af art. 8a om udvidet producentansvar skal fremgå, at bestemmelserne udelukkende omfatter producentansvarsordninger og ikke pant- og retursystemer.

Roller og ansvar, målsætninger samt rapportering:

DRS, DAF, DFAW, elretur, Genvindingsindustrien, LWF, KL støtter forslaget om, at det er nødvendigt med en klar fordeling af roller, ansvar og økonomi i producentansvarsordninger.

DRS tilbyder at bidrage med viden om, hvordan producentansvarsordninger kan medvirke til at sikre høj kvalitet i genanvendelsen gennem lukkede indsamlingssystemer, der samtidig er forretningsmæssigt bæredygtige.

DI, DFAW og *elretur* påpeger, at det i forbindelse med fastsættelse af indsamlingsmål for elektronikaffald, er vigtigt at tælle genbrug af elektronikaffald med. *DFAW* og *Elretur* fremhæver desuden, at alle aktører, der har adgang til at indsamle elektronikaffald, skal være forpligtet til at være registreret samt at indberette mængder.

Kollektive ordninger:

Elretur er uenige i, at kollektive ordninger skal offentliggøre informationer om ejerskab, medlemmer, priser og anvendte operatører af hensyn til konkurrenceforholdene i mellem de kollektive ordninger.

LWF fremhæver, at det skal sikres, at kollektive ordninger er uafhængige og ikke profit-skabende, og at de skal gennemføre uafhængige udbudsrunder, så alle har mulighed for at byde på de forskellige opgaver.

KL bifalder mere åbenhed om de kollektive ordninger.

Producentfinansiering af alle omkostninger, incl. kommunal indsamling:

DAF er enige i, at producenterne skal dække alle omkostninger til indsamling og affaldsbehandling af affaldsfraktioner omfattet af producentansvar, også den del af indsamlingsinfrastrukturen, der ligger i kommunalt og offentligt regi.

Elretur udtrykker skepsis overfor, at kommunerne har ansvaret for indsamling af batterier og at producenterne finansierer denne uden at have indflydelse på effektiviteten.

Differentierede takster:

DI, DFAW, FEHA, elretur, ERP og *LWF* er stærkt skeptiske overfor differentierede takster grundet de øgede administrative byrder, som ikke står mål med miljøeffekten. Det fremhæves, at det vil være svært at definere hvilke miljøkriterier, der skal differentieres på, samt at prisdifferentieringen ikke vil være stor nok til at give incitament til miljørigtigt design. Der henvises til den kortlægning af dette, som *DFAW* har gennemført. Desuden fremhæves, at evt. initiativer vedr. differentierede takster, skal ske fælles på EU-niveau og ikke nationalt.

DAF vurderer, at producentansvarsordninger kun fungerer efter hensigten ift. fremme af miljørigtigt design, såfremt affaldet omfattet af producentansvar har en negativ værdi. Regulering af producentansvar bør derfor tage højde for både positiv og negativ værdi af affaldet.

KL er positive over for differentierede takster, men udtrykker tvivl om den økonomiske byrde blot vil blive væltet over på forbrugerne uden at have betydning for miljørigtigt design.

DN/DØR ønsker stærke incitamenters til miljørigtigt design, og ser at dette hindres i dag i producentansvarsordninger, når alle producenter betaler det samme uafhængigt af produktdesign, men advarer samtidig mod bureaukratiske løsninger.

Uafhængig tilsyn og kontrol:

LWF støtter et uafhængigt tilsyn med kollektive ordninger, som gennemføres af en organisation, der ikke har interesser i de forskellige led i værdikæden.

7. Affaldsforebyggelse:

DAF bakker op om Kommissionens forslag om at sikre en reel formindskelse af affaldsproduktionen gennem affaldsforebyggelse, og om de konkrete områder, hvor det anbefales, at medlemsstaterne sætter ind, herunder ressourceeffektivitet, mulighed for reparation, økonomisk værdi og risici samt de konkrete produktområder. *DAF* anbefaler, at der etableres nogle rammer, der kan sikre, at det lokale myndighedsniveau samt producenterne kan spille en central rolle, når det handler om dialog med borgerne om affaldsforebyggelse.

DI finder, at artikel 9 om affaldsforebyggelse er uklart formuleret mht. lovgivningsmæssige tiltag og måling af forebyggelse. *DI* anbefaler derfor, at artikel 9 gøres entydig og specifik, så der ikke opstår forskel i implementeringen og håndhævelsen mellem medlemsstaterne.

DH foreslår, at havne og virksomheder gives mulighed for øget indsigt i affalds- og ressourcestrømme, fx med henblik på symbiose indenfor havnens område og i samspil med omgivende industri.

Københavns Kommune påpeger, at der i forbindelse med, at medlemsstaterne skal lette genbrugs- og reparationsnetværks adgang til affaldsindsamlingssteder, skal sikres at en sådan adgang sættes i system, så man undgår problemer på f.eks. genbrugsstationer.

Genbrug af elektronik

Elretur og *FEHA* fremhæver, at genbrug skal ske under kontrollerede forhold, som ikke sætter miljø, forbrugerrettigheder og sundhed over styr.

DE ønsker mere information til forbrugerne om genbrug, og hvornår man skal afholde sig fra dette grundet gamle produkters indhold af farlige stoffer.

DFAW og *elretur* støtter en tydelig rolle- og ansvarsfordeling ift. genbrug af elektronik, og at alle relevante aktører underlægges registrerings- og indberetningspligt. *DFAW* ønsker, at producenter har eneret på adgang til WEEE, idet dette vil sikre at genbrug kan ske i kontrollerede processer.

GI: Ønsker at genbrug skal være et anliggende for private virksomheder, det skal ikke være en offentlig service-opgave.

DFAW og *GI* ser det ikke som en kommunal opgave at varetage genbrug af elektronikaffald.

8. Fremme af sortering:

DAF havde gerne set, at der også kom krav om kortlægning af bygninger inden nedrivning og selektiv nedrivning.

9. Indsamling af bioaffald:

Københavns kommune angiver, at for at kunne opnå de angivne genanvendelsesmål for husholdningsaffald skal Københavns Kommune, udover at få borgerne til at sortere mere affald i de eksisterende affaldsordninger også finde en løsning for håndtering og genanvendelse af bioaffaldet.

ARI finder, at der skal stilles krav om særskilt indsamling af organisk affald, men kravet bør ikke fastlåse teknologivalget.

DONG Energy nævner, at det med hensyn til bio-waste er nye teknologier, som f.eks. REnescience, i stand til effektivt at frasortere og nyttiggøre en betydeligt højere andel af de bionedbrydelige stoffer ved central sortering end ved kildesortering, specielt når det gælder husholdningsaffald. *DONG* nævner, at dette forhold bør afspejles i direktivudkastet, således at en separat indsamling af "bio-waste" ikke nødvendigvis er den foretrukne løsning, hvis alternativer i samme eller højere grad møder kriterierne a)-c) i artikel 22 om bio-affald.

DN og Det Økologiske Råd ser gerne et mål for kildesortering af det organiske affald: De angiver, at den eneste mulighed for at opnå 65% genanvendelse er separat at indsamle organisk affald/madaffald. De anfører endvidere, at en høj kvalitet i genanvendelse forudsætter, at denne fraktion skal indsamles særskilt ved kilden. De støtter, at det organiske affald skal gå til biogas, og at de rene fraktioner (afgassede biomasse) skal tilbage til landbrugsjord.

Landbrug og Fødevarer understøtter, at biproduktforordningens regler er fastsat for at sikre et højt sundhedsniveau, og affaldsreglerne skal sikre hensynet til miljøet. Biproduktforordningen er efter L&F mening helt central, når der skal identificeres reguleringsbarrierer for udviklingen af den cirkulære økonomi i landbrugs- og fødevarersektoren. L&F angiver, at de savner et separat mål for udsortering og genanvendelse af det organiske affald. L&F nævner desuden, at det er vigtigt, at kvaliteten af det organiske affald sikres ved kildesortering, så der ikke ved anvendelse af affald i f.eks. biogasanlæg og efterfølgende udspredning af den afgassede biomasse tilføres miljøfremmede stoffer til landbrugsjorden.

DAF bifalder, at tekniske, miljømæssige og økonomiske overvejelser skal indgå i vurderingen af, om der skal etableres særskilt indsamling af bioaffald.

10. Forenkling og indberetning:

DH oplyser, at det bør være muligt for Miljøstyrelsen at registrere farligt affald afleveret fra skibe via Safe Sea Net.

11. Opfølgning på om mål opfyldes:

ARI tilkendegiver i relation til den formelle implementering af regelsættet, at det foreslåede "early warning"-system lyder som en fornuftig foranstaltning.

12. Nye beslutningsprocedurer:

DAF mener, at Kommissionen ikke skal tillægges øgede beføjelser på definition af biprodukter og affaldsfasens ophør via delegerede retsakter.

DI støtter, at Kommissionen tillægges kompetence til at opstille kriterier for affald, som ophører med at være affald. Den nuværende ordning, hvor en række lande har indført egne kriterier er ikke holdbar.

ARI støtter, at kompetencen til at opstille kriterier for affaldsfasens ophør ikke længere fastsættes nationalt men på EU-niveau.

Kommenteret dagsorden har været udsendt i høring i EU-specialudvalget vedr. miljø fra den 10. til den 12. februar 2016 forud for miljørådsmødet den 4. marts 2016. Udvalget havde følgende bemærkninger:

Danmarks Naturfredningsforening (DN) bemærkede, at forbrænding af organisk affald bør undgås, og at det kan være problematisk, at andre medlemsstater ser, at Danmark har investeret i forbrændingsanlæg, idet forbrænding ifølge foreningen ikke skal være svar på en deponeringsproblematik. DN mente, at idealet bør være, at man aldrig deponerer eller brænder genanvendeligt affald. Derudover savnede DN en klarere dansk holdning, bl.a. i forhold til overkapacitet på affaldsforbrænding.

Det Økologiske Råd (DØR) advarede ligeledes om, at Danmark kan skabe en forretning på at importere affald til forbrænding. DØR respekterede det igangværende analysearbejde af pakkens konsekvenser for Danmark, men ønskede ikke desto mindre en mere offensiv holdning til cirkulær økonomi fra regeringen.

Sagen blev drøftet på specialudvalgsmødet for miljø den 8. februar. Følgende kommentarer fremkom:

Bryggeriforeningen tilkendegav det som vigtigt, at det i en kommende regulering sikres, at pant- og returordninger ikke underlægges de fælles kriterier og vilkår, der i affaldsrammedirektivets art. 8 fastlægges for udvidede producentansvarsordninger vedr. bl.a. finansiering, producentkrav, myndighedskontrol, og håndhævelse. Derudover stillede Bryggerriforeningen spørgsmål til, hvordan genbrug skal beregnes, og hvilke datakrav det ville kræve.

Dansk industri fandt det overordnet bekymrende, såfremt de konkrete bindende genanvendelsesprocentmål blev besluttet før der var opnået enighed om de relevante definitioner samt måle- og opgørelsesmetoder, der hver især øver indflydelse på den faktiske størrelse af procentmålet. DI fandt således, at der i definitionen af "municipal waste" bør indføres en mængdegrænse. DI fandt endvidere, at der i ordninger om udvidet producentansvar bør sikres en tæt sammenhæng mellem ansvar og indflydelse, således at f.eks. ansvaret for at finansiere en bestemt ordning bør ledsages af indflydelse på, hvordan ordningen udformes. Endelig fandt DI det vanskeligt at vurdere forskellen på "genbrug" og "forberedelse til genbrug", men påpegede samtidig, at genbrug bør fremmes med henvisning til affaldshierarkiet.

Det Økologisk Råd var overordnet positiv overfor Kommissionens forslag. ØR bakker op om producentansvarsordninger og om mål for reduktion af marint affald. ØR fandt det bekymrende at målet for genanvendelse af plastaffald var nedjusteret i de seneste kompromistekster, og fandt generelt at Danmark ikke burde medvirke til at svække Kommissionens foreslåede målsætninger. Tilkendegav bredere om CØ, at producenter burde forpligtes til at kunne levere reservedele, således at der skabes øget mulighed for reparation.

Dansk byggeri gjorde opmærksom på, at det i relation til initiativer, der skal fremme separat indsamling af bygge- anlægsaffald mhp. genanvendelse, er afgørende, at der sker en udsortering af det miljøfarlige bygge- anlægsaffald og at en sådan udsortering også gennemføres når private afleverer bygge- anlægsaffald på genbrugspladser.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den samlede pakke af affaldsforslag har - med klar hovedvægt på forslaget om revision af affaldsrammedirektivet - været drøftet intensivt på møder i rådsarbejdsgruppen igennem 2016 under nederlandsk og slovakisk formandskab, samt i januar 2017 under maltesisk formandskab. Under nederlandsk formandskab i 1. halvår 2016 har drøftelserne primært haft karakter af tekniske afklaringer, herunder afklaring af de nye bestemmelsers præcise indhold og vilkårene for deres praktiske anvendelse, samt afklaring af definitioner og kalkulationsmetoder. For Danmark har det været væsentligt at sikre opbakning til at kunne medregne genbrug i måltallene for genanvendelse, som foreslået af Kommissionen, samt at nå til enighed om metoder for opgørelse af den faktiske genanvendelse, som er både praktisk gennemførlige og administrativt enkle. Danmark har i begge disse ambitioner fået opbakning fra et ikke ubetydeligt antal medlemslande.

Det slovakiske formandskab har gennemført bilaterale konsultationer med alle 28 medlemslande mhp. at kortlægge deres centrale prioriteter ift. målsætninger for genanvendelse og deponering, samt belønning af genbrug. På den baggrund blev der i november 2016 fremlagt en samlet formandskabs-kompromispakke, der efterfølgende er udbygget af det maltesiske formandskab, og som for så vidt angår affaldsdirektivet centralt foreslår:

- At målsætningerne for genanvendelse af husholdningsaffald reduceres med 5 procentpoint til 55 % og 60 % i hhv. 2025 og 2030. Til gengæld fjernes muligheden for at medregne genbrug og forberedelse mhp. genbrug, og det er uklart, hvilken max. pct. af urenheder, der kan medregnes i den genanvendte mængde.
- At der fastsættes særskilte mål for den organiske del af husholdningsaffaldet på 50 % i 2025 og 65 % i 2030.
- At der åbnes mulighed for at opnå fem års udsættelse med at nå genanvendelsesmålene for medlemslande, der i 2013 genanvender mindre end 20 % eller deponerer mere end 60 % af deres husholdningsaffald. Kredsen af medlemslande, der kan opnå udsættelse udvides således med to udover de syv lande, der er specifikt nævnt i Kommissionens forslag.

Et flertal af medlemslande (16) har på møde i rådet den 31.januar støttet op om formandskabets udspil. En mindre gruppe (5) finder forslaget for uambitiøst, og tre lande finder målene for høje.

Fra flere medlemsstater har der været modstand mod at regne genbrug af produkter (herunder også genbrug via pantordninger) med i genanvendelsesmålet, væsentligst fordi det vurderes, at lande som Danmark og Finland herved får for let ved at opfylde genanvendelsesmålsætningerne ikke mindst på emballage. Dog har Danmark sammen med Estland, Finland, Frankrig, Kroatien og Irland præsenteret konstruktive forslag til hvordan genbrug på en rimelig måde kan medregnes. Rækken af lande, der har præsenteret løsninger på genbrug, er dog i mindretal, men alliancen vurderes stor nok til at kunne opnå indflydelse i det videre forhandlingsforløb.

Beregningsmetoden diskuteres stadig. Der er bred enighed om at det kun er affald, der indgår i en afsluttende genanvendelsesproces, der kan medregnes. Men der er fra flere medlemsstater, herunder Danmark, rejst en problemstilling omkring, at de data der kræves for at kunne rapportere som Kommissionen foreslår, ikke er tilgængelige. Især for små medlemsstater, der eksporterer store mængder til genanvendelse, vil det blive administrativt tungt både for myndigheder og industri at opsamle disse data. Danmark, Frankrig og Tyskland har sammen præsenteret et fælles forslag om hvordan denne administrative problemstilling kan løses. Princippet i forslaget støttes af en række store og små medlemslande.

Danmark har fremsat forslag om, at medlemsstater skal fremme selektiv nedrivning, for at sikre identifikation, fjernelse og sikker håndtering af farlige stoffer og materialer. Dette forslag har fået bred opbakning. Danmark har endvidere argumenteret for, at det skal være op til den enkelte medlemsstat at beslutte om organisk affald til genanvendelse skal indsamles separat eller sammen med andre fraktioner, men Danmark står alene med sine indvendinger. Derimod er der flere lande der bakker op om, at organisk affald skal kunne indsamles sammen med andre bionedbrydelige fraktioner.

Der er mange medlemsstater, der ønsker fælles EU kriterier for, hvornår affald ophører med at være affald. Nogle lande er imod muligheden for at kunne fastsætte nationale kriterier fordi de vil lægge yderligere pres på Kommissionen for at udvikle fælles kriterier. Kommissionen er meget imod at blive pålagt udarbejdelse af EU-kriterier for nye affaldstyper, fordi de hidtidige erfaringer er, at det er svært at opnå enighed.

En lang række medlemsstater er fortsat imod brug af delegerede retsakter og ønsker i stedet at bruge implementerende retsakter med tilhørende komitebehandling. Formandsskabets kompromistekst har taget hensyn til dette ved at ændre en lang række gennemførelsesretsakter til implementeringsretsakter, og formandsskabets kompromistekst har på dette område bred opbakning.

Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse om cirkulær økonomi, herunder forslaget til ændring af EU's affaldsdirektiv, velkomment som grundlag for drøftelse af reguleringen på EU-niveau. Forslaget kan bidrage til øget vækst, jobskabelse, forsyningssikkerhed og miljøgevinster i Europa, gennem øget genanvendelse, mindsket deponering og forøget ressourceeffektivitet.

Regeringen støtter således overordnet set forslaget ambitioner om:

- At der sker en tilpasning og præcisering af en række definitioner.
- At genanvendelsen i medlemslandene opgøres efter en harmoniseret metode, som på den ene side er praktisk anvendelig og administrativt enkel, og som på den anden side gør det muligt at sammenligne genanvendelsen medlemslandene i mellem.
- At understøtte cirkulær anvendelse af ressourcer, ved at genbrug kan regnes med i målopfyldelsen af genanvendelsesmålene.
- At forenkle og målrette medlemsstaternes rapporteringsforpligtelser.
- At der fastlægges mere ensartede krav til eksisterende og nye producentansvarsordninger.
- At der ud fra såvel konkurrence som miljøhensyn fastlægges ensartede rammevilkår for niveauet for genanvendelse og deponering af affald i EU.
- At det med forslaget gøres lettere for virksomheder at arbejde med genanvendelige materialer. Det er i den forbindelse vigtigt både af hensyn til miljø og virksomhedernes konkurrenceevne, at de detaljerede kriterier for at opfylde betingelserne for affaldsfasens ophør, fastsættes af medlemslandene i fællesskab. Derved bliver rammerne på tværs af EU så ensartede som muligt.
- At der indføres et system for tidlig varsling fra Kommissionen og det Europæiske Miljøagentur, hvis en medlemsstat ser ud til ikke at nå de fastsatte genanvendelsesmål. Det vil bidrage til at sikre virksomhederne mere ensartede konkurrenceforhold og samtidig være til gavn for ressourceeffektivitet og miljøbeskyttelse.

Kommissionen får med forslaget på enkelte områder beføjelse til efterfølgende at foreslå detaljerede regler og konkrete krav til medlemsstaterne via delegerede retsakter og via komiteprocedure. Regeringen lægger vægt på, at regulering af stor økonomisk eller politisk betydning fastlægges i den almindelige lovgivningsprocedure, og at medlemsstaterne har en stærk kontrol med Kommissionens udøvelse af eventuelle lovgivningsbeføjelser. Regeringen lægger endvidere vægt på, at medlemsstaternes eksperter inddrages i det forberedende arbejde med retsakter, og tager derfor forbehold overfor reguleringsbeføjelser til Kommissionen via delegerede retsakter.

I forhold til forslaget centrale elementer kan regeringens holdning præciseres som følger:

Nye mål for genanvendelse

Regeringen støtter ambitiøse men realistiske genanvendelsesmål, og finder det meget vigtigt at genanvendelsesmålet indeholder et incitament for at genbruge mere. Det er Regeringens vurdering at bindende målsætninger for genanvendelse af husholdningsaffald på 55 % i 2025 og 60 % i 2030 udgør et på en gang realistisk og ambitiøst niveau for, hvad der kan nås til enighed om i Rådet. Dette niveau for den fremtidige genanvendelse af husholdningsaffald tager både hensyn til et usikkerhedsspænd for den forventede udvikling i genanvendelsen i Danmark og sikrer, at det ikke er nødvendigt at øge den samfundsøkonomisk omkostningskrævende genanvendelse af organisk affald ud over, hvad der allerede er planlagt frem til 2022. Regeringen vil i forhandlingerne lægge meget betydelig vægt på at fastholde dette niveau for de fremtidige genanvendelsesmål, velvidende at disse vil blive udfordret i de forestående forhandlinger mellem Rådet og Europa-Parlamentet.

Beregning af genanvendelsesmål herunder medtagelse af genbrug og pantordninger

For at kunne vurdere medlemslandenes genanvendelsesindsats efter ensartede kriterier støtter regeringen, at beregningsmetoden ensrettes og harmoniseres, således at de eksisterende fire metoder til beregning af genanvendelsen erstattes af én metode. Regeringen lægger i forhandlingerne meget betydelig vægt på, at genbrug skal kunne medregnes i genanvendelsesmålet, trods modstand fra flere lande. Genbrug er højest i affaldshierarkiet og derudover også en direkte understøttelse af cirkulær økonomi. Derfor mener regeringen, at der skal være et incitament og en belønning for at genbruge mere.

Regeringen finder det også relevant at få en præcisering af, hvornår organisk affald, der først har gennemført en energiudnyttelsesproces, kan medtælles som genanvendt affald. Det vil sige, at det ikke kun er

udbringning på landbrugsjord, der kan medregnes, men også andre former for genanvendelse af digestaten (restprodukter fra energiudnyttelsen). Derudover finder regeringen det relevant at kunne medtælle genanvendte metaller fra forbrændingsslagge som genanvendt affald.

Regeringen finder, at den metode Kommissionen foreslår, at medlemslandene skal benytte til at måle og indrapportere den faktisk gennemførte genanvendelse, er problematisk. Det er således regeringens vurdering, at Kommissionen pålægger både myndigheder og genanvendelsesindustrien krav til at rapportere data, som ikke er tilgængelige. Regeringen finder det derfor væsentligt, at der vedtages en beregnings- og rapporteringsmetode, der er administrativ håndterlig for såvel medlemsstaterne som for genanvendelsesindustrien. Regeringen vil arbejde for en beregningsmetode, der så nøjagtigt som muligt måler den reelle genanvendte mængde.

Tilpasning af definitioner

Regeringen støtter at "municipal waste" defineres ud fra typen af affald, og ikke ud fra kilden.

Regeringen støtter de foreslåede definitioner af Organisk affald og Materialenyttiggørelse.

Affald som ophører med at være affald

Regeringen finder, at der er brug for ændringer og præciseringer af forslaget for at sikre, at det materiale, der ophører med at være affald, ikke kan være farligt affald, eller bruges som brændstof, opfyld, forbrænding eller ende på deponi. For regeringen er det vigtigt, at der fastsættes fælles EU-kriterier for, hvornår affald kan ophøre med at være affald, derfor mener regeringen, at direktivet skal indeholde en forpligtelse til Kommissionen om at udvikle "End-of-waste" kriterier for de mest relevante materialer.

Minimumskrav for udvidet producentansvar (EPR)

Regeringen kan overordnet støtte kompromisteksten. Regeringen finder det dog væsentligt, at der fastsættes en definition af "Udvidet producentansvarsordninger", som adskiller pantordninger fra producentansvarsordninger, således at en pantordning fastlægges som et forbrugerorienteret virkemiddel, der skal sikre at forbrugerne tilbageleverer produkter til korrekt affaldsbehandling, mens producentansvaret pålægger producenterne ansvaret for hele produktets livscyklus.

Herudover finder regeringen det væsentligt, at direktivet har en fleksibel tilgang til finansiering af indsamling af affald, der er omfattet af EPR, således at hvert enkelt land kan tilrettelægge en finansiering, der passer til det pågældende lands affaldsinfrastruktur. Regeringen støtter tilgangen fra UK, DE og SE om et 'delt ansvar' – eksempelvis mellem producenter og kommuner – om finansiering af affaldsindsamlingen. Yderligere er det vigtigt – såfremt der indføres differentierede gebyrer, som skal fremme cirkulært design –, at denne differentiering skal gælde på EU-niveau, og helst baseres på allerede eksisterende kriterier, eksempelvis EU's miljømærke.

Affaldsforebyggelse

Regeringen støtter overordnet kompromisteksten på forebyggelsesdelen, men mener produktregulering skal udvikles og reguleres på EU-niveau. Derudover mener regeringen, at forebyggelsesindikatoren skal være en indikator, der reelt indikerer affaldsgenerering, og ikke som den af Kommissionen foreslåede indikatorer, der måler på affald, der forbrændes eller deponeres.

Fremme af sortering

Regeringen støtter krav til selektivnedrivning, hvor problematiske stoffer og materialer identificeres og udsorteres inden nedrivning eller renovering af bygninger og anlæg, med henblik på at sikre en forsvarlig håndtering af det problematiske affald og for at sikre, at det affald, som nyttiggøres, ikke har et uacceptabelt indhold af problematiske stoffer og/eller materialer. Herudover skal den selektive nedrivning sikre at materialer, der kan nyttiggøres, udsorteres i separate fraktioner. Regeringen kan derfor støtte, at der stilles krav om udsortering af en række nærmere bestemte affaldsfraktioner, som har stort potentiale for nyttiggørelse, med henblik på at fremme nyttiggørelsen af disse fraktioner.

Innsamling af bioaffald

Regeringen vil lægge særlig vægt på, at det med direktivet fastholdes at separat innsamling af organisk affald kun skal finde sted, såfremt det vurderes teknisk, miljømæssigt og økonomisk fordelagtigt. Ligeledes mener regeringen, at det skal være metodefrihed til at innsamle bioaffald til genanvendelse sammen med andre fraktioner, og dermed ikke begrænse fremtidig teknologiudvikling og innovation, så længe de rette kvalitetsstandarder for de genanvendte materialer mødes.

Forenkling og indberetning

Regeringen støtter kompromisteksten men mener ikke, at rapporteringsforpligtelsen på madspild skal være årlig, da den forventes at blive administrativ tung at løfte. Derfor er det regeringens holdning, at rapporteringsforpligtelserne på madspild højest skal være hvert andet år.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Et grundnotat samt et revideret grundnotat om forslaget er tidligere oversendt til Folketingets Europaudvalg hhv. den 7. og den 19. januar 2016. Herudover har forslaget været genstand for en teknisk gennemgang i udvalget den 21. januar 2016. Udvalget er endvidere blevet orienteret om sagen ved samlenotat oversendt den 18. februar 2016 forud for samråd den 26. februar 2016 om rådsmøde miljø den 4. marts 2016.

b. Ændring af direktiv 1999/31/EF om deponering af affald

Tidlig forelæggelse

Revideret notat

KOM(2015)594

Resumé

Kommissionen har fremlagt en cirkulær økonomi pakke. Den samlede pakke består af tre elementer:

- 1) En meddelelse "Kredsløbet lukkes - en EU-handlingsplan for cirkulær økonomi".
- 2) En liste over efterfølgende initiativer, der vil blive taget af Kommissionen i perioden 2015-2018.
- 3) Forslag til ændring af seks direktiver om affald.

Nærværende forslag vedrører alene EU's deponeringsdirektiv, og udmønter sig i en række direktivændringer. De vigtigste ændringer i forslaget er:

- Nyt bindende mål for mængden af deponeret husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder. Det foreslås, at det deponerede husholdningsaffald i 2030 maksimalt må udgøre 10 % af den samlede mængde husholdningsaffald.
- Affald indsamlet separat i henhold til affaldsrammedirektivets artikel 11 og 22 må ikke længere deponeres.

Der er tale om ændringer, som kun i mindre grad vil berøre de gældende danske deponeringsregler. Danmark deponerer kun husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder i meget begrænset omfang. Efter de seneste indrapporteringer til EU's affaldsstatistik har Danmark for årene 2012-14 deponeret mellem 1,3 og 2,1 % af de samlede mængder husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder. Gennemsnittet for hele EU i 2014 var 28 %. Den lave danske deponeringsrate forventes fortsat frem mod 2030, og Regeringen kan på den baggrund tilslutte sig målsætningen om i 2030 maksimalt at deponere 10 % af husholdningsaffaldet og lignende affald fra andre kilder.

Baggrund

Kommissionen sendte den 2. december 2015 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget forelå i dansk udgave den 7. december 2015. Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 192, stk. 1, (miljø) og skal derfor vedtages af Rådet med et kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Europa-Parlamentets miljøudvalg har den 24. januar vedtaget en række ændringsforslag til Kommissionens forslag. Et endeligt mandat for Parlamentets videre drøftelser med Rådet forventes vedtaget i Parlamentets plenarforsamling primo marts 2017.

Formandskabet forventes endvidere i løbet af marts at fremlægge et kompromisforslag til Rådets godkendelse som mandat for trilog-drøftelser med Europa Parlamentet om et samlet kompromis.

Forslaget er fremlagt i tilknytning til Kommissionens cirkulær økonomi-pakke.

Pakken består af tre elementer:

- 1) En meddelelse "Kredsløbet lukkes - en EU-handlingsplan for cirkulær økonomi".
- 2) En liste med godt 50 konkrete initiativer til fremme af cirkulær økonomi, som Kommissionen vil tage i perioden 2015-2018.
- 3) Forslag til ændring af seks direktiver om affald.

Formål og indhold

Det overordnede mål med forslaget til ændring af deponeringsdirektivet er at fremme en mere cirkulær økonomi ved at reducere deponeringsmængden af det ikke-farlige affald, specifikt mængden af husholdningsaffald.

De væsentligste nye elementer i forslaget er:

1. Ensretning af en række definitioner i deponeringsdirektivet og affaldsdirektivet. (I forslaget fjernes definitionen af affaldsklassen "Ikke-farligt affald" uden at dette er medtaget i affaldsdirektivets definitioner, hvilket vurderes at være en fejl. Til orientering udgør "Ikke-farligt" affald ca. 70-75 % af den samlede deponeringsmængde i Danmark.)
2. Affald indsamlet og sorteret separat i henhold til affaldsrammedirektivets artikel 11 og 22 må ikke længere deponeres.
3. I ændringsforslaget skal medlemsstaterne træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at mængden af deponeret husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder reduceres til maksimalt 10 % af den samlede mængde husholdningsaffald i 2030. Estland, Grækenland, Kroatien, Letland, Malta, Rumænien og Slovakiet kan efter anmodning fra Kommissionen deponere op til 20 % i 2030 og få forlænget fristen for at opnå målet på at nå 10 % med 5 år.

Derudover er der indført en række ændringer til opfølgning og evaluering af mål.

4. Senest den 31. december 2024 afrapporterer Kommissionen om mulighederne for dels at skærpe deponeringsmålet samt at indføre restriktioner for deponering af andet "ikke-farligt affald" udover husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder. Rapporten ledsages i givet fald af forslag herom til Europa-Parlamentet og Rådet.
5. Kommissionen udarbejder i 2027 i samarbejde med det Europæiske Miljøagentur en rapport om medlemslandenes fremskridt med at opfylde deponeringsmålsætningerne for husholdningsaffald (Early warning report). Kommissionen fremlægger i forbindelse hermed passende anbefalinger overfor medlemslande, der vurderes at være risiko for ikke at nå målsætningen indenfor tidsfristen.
6. Forslaget indebærer en forenkling af direktivets indberetningskrav, således at disse fremover alene vedrører årlige statistiske oplysninger om opfyldelsen af den konkrete bindende deponeringsmålsætning for husholdningsaffald (og frem til 2025 for deponering af bioaffald), fremfor som hidtil generelle afrapporteringer om implementeringen af direktivet baseret på et detaljeret spørgeskema.

Kompromisforslag fra det slovakiske og maltesiske formandskab

På baggrund af forhandlinger i Rådets arbejdsgruppe har det slovakiske formandskab den 9. november 2016 fremlagt en kompromistekst for deponidirektivet, som den 22. december 2016 er suppleret med forslag fra det maltesiske formandskab. De vigtigste ændringer i forhold til Kommissionens forslag er følgende:

- Der tilføjes en præcisering af, at forbuddet mod deponi af separat indsamlet affald kun gælder for affald indsamlet separat med henblik på enten genanvendelse eller forberedelse mhp. genbrug.
- Der indføres et forbud mod at deponere alt affald, som efter passende indsamling og behandling er egnet til forberedelse med henblik på genbrug, genanvendelse eller anden materialenyttiggørelse i 2030.
- Der indføres et alternativ til målet om maksimalt at deponere 10 % af den samlede mængde husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder i 2030. Alternativet er, at man i 2030 maksimalt må deponere 45 kg husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder pr. borger pr. år, hvilket i praksis betyder, at nogle lande kan deponere op til 15 % i 2030.
- Muligheden for fristforlængelse baseres på objektive kriterier: Alle lande, der genanvender mindre end 20 % eller deponerer mere end 60 % af deres husholdningsaffald i 2013, kan få udsættelse med opfyldelsen af deponimålet i 5 år. Udsættelsen indebærer, at der i 2025 maksimalt må deponeres 25 % af husholdningsaffaldet eller 125 kg. pr. borger pr. år.
- Beregningsmetoderne er præciseret i en ny artikel og betyder generelt en større harmonisering.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets miljøudvalg har den 24. januar 2017 vedtaget 46 ændringsforslag til kommissionens forslag. De centrale ændringsforslag vedrører:

- I art. 5.3 indsættes et eksplicit forbud imod deponering af emballageaffald.
- I art. 5.5 fastsættes maksimumgrænsen for deponering af husholdningsaffald til 5 % i modsætning til kommissionens forslag om en maksimumsgrænse på 10 %.

- Art. 5.6 ændres således at muligheden for at opnå fem års udsættelse med opnåelse af deponeringsmålet gøres afhængig af om medlemsstaten i 2013 har deponeret mere end 65 % af husholdningsaffaldet, fremfor at denne mulighed på forhånd er tildelt syv specifikke medlemsstater.
- Art. 5.6. ændres endvidere således, at medlemsstater for at opnå fristudsættelse skal fremlægge mere specifikke planer for målopfyldelsen, ligesom det indlægges som en forudsætning, at planerne godkendes af Kommissionen.

Et endeligt mandat til Parlamentets videre forhandlinger med Rådet ventes fastlagt på plenarforsamlingen primo marts 2017.

Nærhedsprincippet

Kommissionens nærhedsvurdering

Forslaget er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. Det begrænser sig til at ændre deponeringsdirektivet ved at skabe en ramme for fastlæggelse af fælles mål og overlader til medlemsstaterne at afgøre, hvilke gennemførelsesmetoder, de vil anvende.

Regeringens nærhedsvurdering:

Regeringen kan tilslutte sig Kommissionens vurdering.

Gældende dansk ret

Det berørte deponeringsdirektiv er implementeret i dansk ret som følger:

- Direktiv 1999/31/EF om deponering af affald: Implementeret i bekendtgørelse om deponeringsanlæg (bekendtgørelse nr. 1822 af 14/12/2015).

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

En vedtagelse af forslaget kan medføre behov for tilpasning af deponeringsbekendtgørelsen.

Økonomiske konsekvenser:

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser, idet Danmark på nuværende tidspunkt deponerer langt mindre husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder end det foreslåede mål på 10 %. Dette forventes også at være tilfældet frem mod 2030.

Beskyttelsesniveau:

Der forventes en positiv påvirkning af det danske beskyttelsesniveau som følge af, at målsætningerne i direktivet skærpes.

Høring

Forslaget til den samlede cirkulær økonomi-pakke er udsendt i almindelig høring til berørte interessenter den 2. december 2015. Der er modtaget høringssvar fra 29 høringspartner. 8 har bemærkninger til deponeringsdirektivet.

Der er modtaget specifikke bemærkninger til forslag om ændringer af deponeringsdirektivet fra følgende: Dansk Erhverv (DE), Plastindustrien (PI), Kommunernes Landsforening (KL), Dansk Industri (DI), Danske Havne (DH), Dansk Affaldsforening (DAF), Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd (DN og DØR), og Region Midtjylland.

Hovedtræk af bemærkningerne er gengivet nedenfor:

Generelt er der blandt de indkomne høringssvar en positiv holdning til, at reducere mængden af deponeret husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder til maksimalt 10 % af den samlede mængde i 2030.

Derudover er der følgende bemærkninger til forslaget:

Dansk Erhverv (DE) finder det vanskeligt at gennemskue prioriteringen af forslagene i blandt andet deponeringsdirektivet. DE stiller spørgsmål til, hvordan det sikres, at de vigtigste initiativer i handlingsplanen gennemføres først, og dermed sikrer en markedsøkonomisk effektiv vej til cirkulær økonomi.

Plastindustrien (PI) og *Dansk Industri (DI)* ser gerne et generelt forbud mod deponering af genanvendeligt affald. *PI* vurderer, at det vil øge udbuddet af materialer til genanvendelse, og dermed gøre det mere attraktivt at etablere en genanvendelsesvirksomhed.

Danske Havne (DH) foreslår en generel ændring af definitionen af affald/ikke-affald. De ser et potentiale i, at sedimenter til de såkaldte spulefelter, der er et kystnært areal, som omgives af dæmninger, der holder på sedimentet, klassificeres som ikke-affald.

Dansk Affaldsforening (DAF) ønsker fra 2025 et deponeringsforbud for biologisk nedbrydeligt samt for genanvendelsesegnet affald fra alle kilder (husholdning, erhverv og industri). Dette vurderes at reducere metan-udledningen og få materialer i kredsløb til gavn for den cirkulære økonomi.

Danmarks Naturfredningsforening og Det Økologiske Råd (DN og DØR) ønsker, at det gøres helt klart, at deponeringsmålet for husholdningsaffald og lignende affald ikke må medføre en øget forbrænding af affald. *DN og DØR* skriver om nødvendigheden af fortsat at deponere affald, som indeholder farlige stoffer, og som derfor ikke kan genanvendes. *DN og DØR* ønsker desuden, at det gøres klart overfor kommissionen, at når deponering kun er muligt i begrænset omfang, skal der ikke produceres produkter, der vil medføre, at farligt affald recirkuleres.

Sagen blev drøftet på specialudvalgsmødet for miljø den 8. februar. Følgende kommentar fremkom:

B&W Vølund ønsker, at Danmark arbejder for en mere ambitiøs deponeringsmålsætning for husholdningsaffald – f.eks. 5 pct. i 2030 i stedet for 10 pct.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den samlede pakke af affaldsforslag har - med klar hovedvægt på forslaget om revision af affaldsrammedirektivet - været drøftet intensivt på møder i rådsarbejdsgruppen igennem 2016 under nederlandsk og slovakisk formandskab, samt i januar 2017 under maltesisk formandskab. Under nederlandsk formandskab i 1. halvår 2016 har drøftelserne primært haft karakter af tekniske afklaringer, herunder afklaring af de nye bestemmelser præcise indhold og vilkårene for deres praktiske anvendelse, samt afklaring af definitioner og kalkulationsmetoder. For Danmark har det været væsentligt, at sikre opbakning til at kunne medregne genbrug i måltallene for genanvendelse, som foreslået af Kommissionen, samt at nå til enighed om metoder for opgørelse af den faktiske genanvendelse, som er både praktisk gennemførlige og administrativt enkle. Danmark har i begge disse ambitioner fået opbakning fra et ikke ubetydeligt antal medlemslande.

Det slovakiske formandskab har gennemført bilaterale konsultationer med alle 28 medlemslande mhp. at kortlægge deres centrale prioriteter ift. målsætninger for genanvendelse og deponering, samt belønning af genbrug. På den baggrund blev der i november fremlagt en samlet formandskabs-kompromispakke, der efterfølgende er udbygget af det maltesiske formandskab, og som for så vidt angår deponeringsdirektivet centralt foreslår, at målsætningen om at nedbringe deponeringen af husholdningsaffald til maksimalt 10 % i 2030 suppleres med en mulighed for et alternativt deponeringsmaksimum på 45 kg. pr. indb. pr. år, hvilket i praksis indebærer, at en række medlemslande opnår et forøget deponeringsmaksimum på op til 15 %. Et flertal af medlemslande har på møde i rådet den 13. januar støttet op om formandskabets udspil. En mindre gruppe (6) finder forslaget for uambitiøst og tre medlemslande finder forslaget for ambitiøst.

Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag til cirkulær økonomi-pakke herunder forslaget til ændring af EU's deponeringsdirektiv velkomment som grundlag for drøftelse af reguleringen på EU niveau. Forslaget kan

bidrage til øget vækst, jobskabelse, forsyningssikkerhed og miljøgevinster i Europa, gennem øget genanvendelse, mindsket deponering og forøget ressourceeffektivitet, samt mere ensartede rammevilkår for niveauet for genanvendelse og deponering af affald i EU.

Regeringen støtter forslaget om:

- At der ud fra såvel konkurrence som miljøhensyn fastlægges ensartede rammevilkår for niveauet for deponering af affald i EU.
- At der indføres et system for tidlig varsling fra kommissionen og det Europæiske Miljøagentur, hvis en medlemsstat ser ud til ikke at nå de fastsatte deponeringsmål. Det vil bidrage til at sikre virksomhederne mere ensartede konkurrencevilkår og samtidig være til gavn for ressourceeffektivitet og miljøbeskyttelse.

Danmark deponerer kun husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder i meget begrænset omfang. Efter de seneste indrapporteringer til EU's affaldsstatistik har Danmark for årene 2012-14 deponeret mellem 1,3 og 2,1 % af de samlede mængder husholdningsaffald og lignende affald fra andre kilder. Gennemsnittet for hele EU i 2014 var 28 %. Den lave danske deponeringsrate forventes fortsat frem mod 2030, og Regeringen kan på den baggrund tilslutte sig målsætningen om i 2030 maksimalt at deponere 10 % af husholdningsaffaldet og lignende affald fra andre kilder.

Regeringen finder, at formandskabets kompromisforslag indebærer en svækkelse af Kommissionens forslag på flere områder. Regeringen mener, at målemetoder skal harmoniseres og kan derfor som udgangspunkt ikke støtte forslaget om at opgøre deponimålsætningen på to forskellige måder (pct. og kg per capita). Derudover støtter regeringen ikke, at deponimålsætningen reelt svækkes ved at indføre måling baseret på kg per capita.

Forslaget om forbud mod at deponere affald, der er indsamlet separat i henhold affaldsdirektivets artikel 11, kan begrænse mulighederne for at deponere separat indsamlede affaldsfraktioner med indhold af problematiske stoffer (f.eks. indhold af PCB i betonfraktionen af bygge- og anlægsaffald). Regeringen støtter derfor formuleringen i kompromisteksten om, at deponiforbuddet gælder affald indsamlet separat med henblik på genanvendelse eller forberedelse mhp. genbrug.

Det maltesiske formandsskabs forslag om forbud mod at deponere alt affald, som efter passende indsamling og behandling er egnet til forberedelse med henblik på genbrug, genanvendelse eller anden materialenytiggørelse i 2030, er umiddelbart positivt. Det er dog uklart, hvad forpligtigelsen er, hvis der er manglende optag til nyttiggørelse i markedet, og affaldet derfor må deponeres, f.eks. bundaske fra energiproduktion, der anvendes i cement- eller betonproduktion. Regeringen støtter intentionen bag forslaget, såfremt det kan udformes, så det levner plads til eksisterende dansk praksis.

Kommissionen får med forslaget på enkelte områder beføjelse til efterfølgende at foreslå detaljerede regler og konkrete krav til medlemsstaterne via delegerede retsakter og via komiteprocedure. Regeringen lægger vægt på, at regulering af stor økonomisk eller politisk betydning fastlægges i den almindelige lovgivningsprocedure, og at medlemsstaterne har en stærk kontrol med Kommissionens udøvelse af eventuelle lovgivningsbeføjelser. Regeringen lægger endvidere vægt på, at medlemsstaternes eksperter inddrages i det forberedende arbejde med retsakter, og tager derfor forbehold overfor reguleringsbeføjelser til Kommissionen via delegerede retsakter.

Tidligere forelæggelser for Folketinget Europaudvalg

Et grundnotat om forslaget er tidligere oversendt til Folketingets Europaudvalg den 19. januar 2016. Herudover har forslaget været genstand for en teknisk gennemgang i udvalget den 21. januar 2016. Udvalget er endvidere blevet orienteret om sagen ved samlenotat oversendt den 18. februar 2016 forud for samråd den 26. februar 2016 om rådsmøde miljø den 4. marts 2016.

c. Ændring af direktiv 94/62/EC om emballage og emballageaffald

Tidlig forelæggelse

Revideret notat

KOM(2015)596

Resumé

Kommissionen har fremlagt en cirkulær økonomi pakke. Den samlede pakke består af tre elementer:

- 1) En meddelelse "Kredsløbet lukkes - en EU-handlingsplan for cirkulær økonomi".
- 2) En liste over efterfølgende initiativer, der vil blive taget af Kommissionen i perioden 2015-2018.
- 3) Forslag til ændring af seks direktiver om affald.

Nærværende forslag vedrører EU's direktiv om emballage og emballageaffald.

Ændringsforslaget til emballagedirektivet indeholder nye forhøjede mål for genanvendelse og genbrug af emballager i 2025 og i 2030 som bidrag til at fremme en cirkulær økonomi. Der foreslås endvidere en ny metode til beregning af målopfyldelsen svarende til, hvad der fremgår af det samtidigt fremlagte forslag til ændring af affaldsdirektivet, herunder at målene ikke alene handler om genanvendelse af emballageaffald, men også omfatter emballageprodukter og -komponenter, der genbruges samt håndteres i pant- og retursystemer og muligheden for at medregne genanvendelse af metalslagge fra affaldsforbrænding. Endelig foreslås tilpasning af en række lovgivningsbeføjelser til kommissionen til traktatens artikel 290 og 291 om delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter.

Regeringen støtter de foreslåede målsætninger for genanvendelse af emballageaffald på 65 pct. i 2025 og 75 pct. i 2030 samt de foreslåede delmålsætninger for emballagematerialer. Danmark vil i forhandlingerne lægge meget betydelig vægt på, at genbrug – som foreslået af Kommissionen – kan medregnes i opgørelsen af genanvendelsesmålet for emballageaffald, eller at de bindende delmål for de enkelte emballagematerialer alternativt reduceres tilsvarende.

Baggrund

Kommissionen sendte den 2. december 2015 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget forelå i dansk udgave den 7. december 2015. Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 114 (Indre Marked) og skal derfor vedtages af Rådet med et kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Europa-Parlamentets miljøudvalg har den 24. januar vedtaget en række ændringsforslag til Kommissionens forslag. Et endeligt mandat for Parlamentets videre drøftelser med Rådet forventes vedtaget i Parlamentets plenarforsamling primo marts 2017.

Formandskabet forventes endvidere i løbet af marts at fremlægge et kompromisforslag til Rådets godkendelse som mandat for trilog-drøftelser med Europa-Parlamentet om et samlet kompromis.

Forslaget er fremlagt i tilknytning til Kommissionens cirkulær økonomi-pakke.

Pakken består af tre elementer:

- 1) En meddelelse "Kredsløbet lukkes - en EU-handlingsplan for cirkulær økonomi".
- 2) En liste med godt 50 konkrete initiativer til fremme af cirkulær økonomi, som Kommissionen vil tage i perioden 2015-2018.
- 3) Forslag til ændring af seks direktiver om affald.

Formål og indhold

Som led i en samlet indsats for at fremme cirkulær økonomi lægger Kommissionen op til at ændre og harmonisere i alt 6 direktiver om affald, herunder emballagedirektivet. Kommissionen anfører bl.a., at bindende mål for håndteringen af forskellige affaldsfraktioner har været en afgørende drivkraft til at forbedre

affaldshåndteringen, stimulere innovation på genanvendelsesområdet, minimere deponering og skabe incitament til at ændre forbrugernes adfærd i hele EU.

Der lægges således i ændringsforslaget til emballagedirektivet op til, at de eksisterende genanvendelsesmål forhøjes for 2025 og for 2030, som anført i skemaet:

Emballageaffalds- Type	Mål Udgang af 2025 ¹	Mål Udgang af 2030 ¹	Eksisterende mål for genanvendelse (2008) ²	Faktisk genanvendelse i DK 2013 ⁴ indberettet til EU	Emballage genanvendelse i EU(27) 2013 Kilde:Eurostat
Al emballage	65 %	75 %	55 %	70 %	65 %
Plast ³	55 %	-	22,5 %	29 %	37 %
Træ	60 %	75 %	15 %	66 %	36 %
Jernholdige metaller	75 %	85 %	50 % (for al metalemballage)	57 % (for al metalemballage)	74 % (for al metalemballage)
Aluminium	75 %	85 %			
Glas	75 %	85 %	60 %	93 %	73 %
Papir- og pap	75 %	85 %	60 %	85 %	85 %

1: Mål for genanvendelse af emballageaffald og genbrug.

2: Mål for genanvendelse af emballageaffald.

3: Der er ikke indsat mål for plast i 2030, da Kommissionen vil afvente udviklingen og vurdere, hvad der synes muligt.

4: Omfatter alene genanvendelse af emballageaffald – ikke mængder, som er genbrugt.

Hidtil har målene alene omfattet mængden af emballageaffald indsamlet til genanvendelse. Som noget nyt ift. det eksisterende direktiv, må også produkter og komponenter, der genbruges eller indgår i pant- og retursystemer, fx genpåfyldelige flasker eller træpaller, være indeholdt i beregningen af graden af målopfyldelse for 2025 og for 2030. Kommissionen foreslår i den forbindelse, at der skal besluttet kriterier for, hvilke genbrugs- samt pant- og retursystemer, der skal kunne medregnes og hvilke dokumentationskrav, der skal stilles i tilknytning hertil. Endelig vil genanvendelse af metal fra emballager i slaggen fra affaldsforbrændingsanlæg kunne medregnes.

Om beregningen af genanvendte emballageaffaldsmængder foreslås det i øvrigt, at mængderne skal opgøres på baggrund af input til det endelige genanvendelsesanlæg. Der er dog indført en undtagelse, som tillader, at hele vægten af indsamlet genanvendeligt affald kan medregnes som genanvendt, hvis mindre end 10 % af den indsamlede mængde består af urenheder, som sorteres fra inden input til det endelige genanvendelsesanlæg.

Med forslaget indføres et såkaldt early warning system, hvor Kommissionen på baggrund af indberetninger fra medlemsstaterne, senest 3 år før de opstillede tidsfrister i hhv. 2025 og 2030, opstiller en liste over medlemslande, der står i fare for ikke at opfylde målsætningerne og fremlægger konkrete anbefalinger til initiativer for at afhjælpe denne situation.

Forslaget indebærer endvidere tilpasning til artikel 290 og 291 i TEUF om delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter. (Ændring af Kommissions hidtidige beføjelser til at kunne foreslå ny regulering via komite procedure til at disse beføjelser fremover kan udøves via vedtagelse af delegeret retsakter eller som gennemførelsesretsakter). Der stilles forslag om anvendelse af delegeret retsakter på 4 områder, herunder konkret med hensyn til medregning af genbrug, værdier for tungmetallindhold i emballagematerialer til genanvendelse, de illustrative emballageeksempler i annex I samt vedr. eventuelle undtagelser for emballager, der markedsføres i meget små mængder.

Med forslaget forenkles endelig medlemsstaternes indberetningsforpligtelser, i henhold til direktivet, til alene at vedrøre en årlig oplysning om resultaterne i forhold til de opstillede genanvendelses mål på de respektive emballagekategorier

Kompromisforslag fra det slovakiske og maltesiske formandskab

På baggrund af forhandlingerne i Rådets arbejdsgruppe har det Slovakiske formandskab den 9. november 2016 fremlagt en kompromistekst for hele direktivet, der den 22. december 2016 er suppleret med yderligere forslag fra det maltesiske formandskab. De vigtigste ændringer i forhold til Kommissionens forslag er følgende:

Genbrug:

- Muligheden for at medregne genbrug og forberedelse mhp. genbrug i opfyldelsen af genanvendelsesmålsætningerne udgår.
- Forebyggelsesartiklen indeholder en tekst, der forpligter medlemsstater til at tilskynde til at indføre foranstaltninger, der øger andelen af genbrugsemballage og fremmer genbrugssystemer.
- Formandsskabet har indført en review-klausul, som giver Kommissionen mulighed for i 2024 at overveje, om det er passende at sætte kvantitative mål for genbrug og kombinerede genbrugs- og genanvendelsesmål.
- Der tilføjes en definition af genbrugelig emballage.

Mål: Formandsskabet foreslår nye reducerede mål for plast, træ og aluminium i 2025. I 2030 foreslår formandsskabet et reduceret mål for træ og aluminium, jf. nedenstående tabel.

Emballageaffalds-Type	Mål Udgang af 2025 ¹	Mål Udgang af 2030 ¹	Nye reducerede mål Udgang af 2025 ²	Nye reducerede mål Udgang af 2030 ²
Al emballage	65 %	75 %	Ingen ændring	Ingen ændring
Plast ³	55 %	-	50 %	-
Træ	60 %	75 %	25%	30 %
Jernholdige metaller	75 %	85 %	Ingen ændring	Ingen ændring
Aluminium	75 %	85 %	30%	50%
Glas	75 %	85 %	Ingen ændring	Ingen ændring
Papir- og pap	75 %	85 %	Ingen ændring	Ingen ændring

1: Mål for genanvendelse af emballageaffald og genbrug.

2: Mål for genanvendelse af emballageaffald uden forberedelse med henblik på genbrug eller direkte genbrug

Beregning:

- Som noget markant nyt tæller genbrug ikke med i beregningen af genanvendelsesgraden.
- I det nye forslag kan forberedelse af affald med henblik på genbrug heller ikke medregnes i genanvendelsesgraden.
- Det er uklart, hvilken maks. pct. af urenheder, der kan medregnes i den genanvendte mængde.
- Der tilføjes mulighed for at bruge et estimat for det gennemsnitlige tab, der finder sted forud for den faktiske genanvendelse, når den faktiske genanvendte mængde skal beregnes.

Rapportering: Formandsskabet foreslår, at data om genbrug af primær, sekundær og tertiær emballager skal opgøres og rapporteres separat.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets miljøudvalg har den 24. januar 2017 vedtaget 55 ændringsforslag til kommissionens forslag. De centrale ændringsforslag vedrører:

- I art. 5 indsættes ikke-bindende målsætninger for genbrug af emballageaffald på 5 % i 2025 og 10 % i 2030.
- Alle bindende genanvendelses målsætninger i art. 6 - både de samlede genanvendelsesmålsætninger for emballage og de materialespecifikke målsætninger - forhøjes med 5 pct. point i hhv. 2025 og 2030, på nær målet for genanvendelse af papir og pap, der forhøjes med 15 pct. point – fra 75 til 90 allerede fra 2025. Samtidig fjernes muligheden for at medregne genbrug og forberedelse til genbrug i genanvendelsesmålsætningen.
- Det gøres i art. 6 og 7 obligatorisk at foretage separat indsamling af alle emballagematerialer og som minimum adskilt fra øvrigt restaffald.

Et endeligt mandat til Parlamentets videre forhandlinger med Rådet ventes fastlagt på plenarforsamlingen primo marts 2017.

Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet det sammenskriver og reviderer eksisterende EU-lovgivning.

Gældende dansk ret

Emballagedirektivet er gennemført i Miljø- og Fødevarerministeriets bekendtgørelse nr. 1455 af 7. december 2015 om visse krav til emballager og bekendtgørelse nr. 1353 af 25. november 2015 om pant på og indsamling m.v. af emballager til visse drikkevarer.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil skulle implementeres ved en ændring af ovennævnte bekendtgørelse om visse krav til emballager.

Økonomiske konsekvenser:

Det vurderes, at Danmark umiddelbart og uden yderligere initiativer vil kunne nå de af Kommissionen foreslåede emballagemål for 2025 og for 2030, såfremt genbrugsemballager kan medregnes.

Beskyttelsesniveau

Der forventes en positiv påvirkning af det danske beskyttelsesniveau som følge af, at målsætningerne i direktivet skærpes.

Høring

Forslaget er som en del af den samlede cirkulær økonomi-pakke udsendt i almindelig høring til berørte interessenter den 2. december 2015. Der er modtaget høringssvar fra i alt 29 høringsparter. 9 af høringsparterne har kommentarer til emballagedirektivet.

Der er modtaget bemærkninger til emballagedirektivet fra Bryggeriforeningen (BF), Dansk Erhverv (DE), Københavns Kommune, Plastindustrien (PI), Kommunernes Landsforening (KL), Dansk Industri (DI), Dansk Affaldsforening (DAF), Affalds- og Ressourceindustrien (ARI) samt Landbrug og Fødevarer (L&F).

Hovedtræk af bemærkningerne er gengivet nedenfor opdelt efter emne.

Generelt

Der er generelt opbakning til de nye fælles, bindende mål, men mange parter bemærker, at de er meget ambitiøse.

ARI og PI anbefaler et øget fokus i forslaget på ens implementering og håndhævelse af reglerne i direktivet. ARI tilføjer i relation til den formelle implementering af regelsættet, at det foreslåede "early warning"-system lyder som en fornuftig foranstaltning.

Nye mål for genanvendelse

BF, DI, DAF og ARI bakker op om målsætningerne, idet *DAF* særligt bifalder den materiale-specifikke tilgang.

KL finder det positivt, at der sættes nye langsigtede mål og tilføjer, at det bliver en udfordring for både Danmark og EU at nå et mål om 75 % genanvendelse af al emballageaffald i 2030. *KL* kvitterer endvidere for, at der med forslaget fortsat lægges op til metodefrihed for medlemslandene til at nå de forskellige genanvendelsesmål.

L&F bakker også op om de langsigtede mål, men bemærker, at et genanvendelsesmål for al emballage på 65 % og for plastemballage på 55 % i 2025 er højt, idet det dog bemærkes, at det kan være svært helt at gennemskue som følge af, at genbrug fremadrettet forventes at kunne tælles med.

DE anfører, at de foreslåede mål er realistiske at nå, men at det vil være særligt i forhold til målet om 55 % genanvendelse af plastemballageaffald, at Danmark skal gøre en indsats.

PI finder ligeledes, at et genanvendelsesmål for plastemballageaffald på 55 % er meget ambitiøst, og at det i en dansk kontekst vil forudsætte, at det kommunalt indsamlede plastemballageaffald gøres tilgængeligt for markedet.

Beregningsmodel for opfyldelse af målene

L&F og PI bakker op om forslagets intentioner om at ensarte beregningsmetoderne for opfyldelse af målene. *PI* finder det endvidere positivt, at forslaget lægges op til at skelne mellem, hvilke affaldsmængder der indsamles/forsorteres og hvilke, der reelt genanvendes i den endelige genanvendelsesproces. Dog bemærkes det, at det i den sammenhæng er væsentligt løbende at udvikle kvalitetskriterier for modtagelse af affald på affaldsanlæggene i takt med introduktion af nye teknologier og processer på markedet.

Københavns Kommune påpeger, at præciseringen af, hvad der må medregnes som genanvendt, indebærer, at f.eks. for plastemballageaffald bliver det vigtigt også at kunne genanvende mere lavkvalitetsplastemballage, hvilket vil betyde, at der bliver et større volumen i de indsamlede mængder og dermed bedre økonomi per indsamlet tons.

DAF bakker op om, at beregningsmetoderne for genanvendelse og genbrug harmoniseres med beregningsmetoden for opgørelse af kommunalt affald i affaldsdirektivet.

BF anfører, at det er uklart om, hvorvidt der skal ske en harmonisering af opgørelsesmetoden for hvilke genbrugs- og pant- og retursystemer, der kan medregnes i målopfyldelsen, eller om der er tale om en harmonisering af de forhold, som de pågældende systemer opererer efter for at sikre et sammenligneligt beregningsgrundlag. *BF* finder det uhensigtsmæssigt, hvis sidstnævnte er tilfældet.

Sagen blev drøftet på specialudvalgsmødet for miljø den 8. februar. Følgende kommentarer fremkom:

Bryggeriforeningen tilkendegav det som vigtigt, at det i en kommende regulering sikres, at pant- og returordninger ikke underlægges de fælles kriterier og vilkår, der i affaldsrammedirektivets art. 8 fastlægges for udvidede producentansvarsordninger vedr. bl.a. finansiering, producentkrav, myndighedskontrol, og håndhævelse. Derudover stillede Bryggerforeningen spørgsmål til, hvordan genbrug skal beregnes, og hvilke datakrav det ville kræve.

Dansk industri fandt det overordnet bekymrende, såfremt de konkrete bindende genanvendelsesprocentmål blev besluttet før der var opnået enighed om de relevante definitioner samt måle- og opgørelsesmetoder, der hver især øver indflydelse på den faktiske størrelse af procentmålet. *DI* fandt således, at der i definitionen af "municipal waste" bør indføres en mængdegrænse. *DI* fandt endvidere, at der i ordninger om udvidet producentansvar bør sikres en tæt sammenhæng mellem ansvar og indflydelse, således at f.eks. ansvaret for at finansiere en bestemt ordning bør ledsages af indflydelse på, hvordan ordningen udformes. Endelig fandt

DI det vanskeligt at vurdere forskellen på ”genbrug” og ”forberedelse til genbrug”, men påpegede samtidig, at genbrug bør fremmes med henvisning til affaldshierarkiet.

Det Økologisk Råd var overordnet positiv overfor Kommissionens forslag. ØR bakker op om producentansvarsordninger og om mål for reduktion af marint affald. ØR fandt det bekymrende, at målet for genanvendelse af plastaffald var nedjusteret i de seneste kompromistekster, og fandt generelt at Danmark ikke burde medvirke til at svække Kommissionens foreslåede målsætninger. Tilkendegav bredere om CØ, at producenter burde forpligtes til at kunne levere reservedele, således at der skabes øget mulighed for reparation.

Dansk byggeri gjorde opmærksom på, at det i relation til initiativer, der skal fremme separat indsamling af bygge- anlægsaffald mhp. genanvendelse, er afgørende, at der sker en udsortering af det miljøfarlige bygge- anlægsaffald og at en sådan udsortering også gennemføres, når private afleverer bygge- anlægsaffald på genbrugspladser.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den samlede pakke af affaldsforslag har - med klar hovedvægt på forslaget om revision af affaldsrammedirektivet – været drøftet intensivt på møder i rådsarbejdsgruppen igennem 2016 under nederlandsk og slovakisk formandskab samt i januar 2017 under maltesisk formandskab. Under nederlandsk formandskab i 1. halvår 2016 har drøftelserne primært haft karakter af tekniske afklaringer, herunder afklaring af de nye bestemmelser præcise indhold og vilkårene for deres praktiske anvendelse, samt afklaring af definitioner og kalkulationsmetoder. For Danmark har det været væsentligt at sikre opbakning til at kunne medregne genbrug i måltallene for genanvendelse, som foreslået af Kommissionen, samt at nå til enighed om metoder for opgørelse af den faktiske genanvendelse, som er både praktisk gennemførlige og administrativt enkle. Danmark har i begge disse ambitioner fået opbakning fra et ikke ubetydeligt antal medlemslande.

Det slovakiske formandskab har gennemført bilaterale konsultationer med alle 28 medlemslande mhp. at kortlægge deres centrale prioriteter ift. målsætninger for genanvendelse og deponering, samt belønning af genbrug. På den baggrund blev der i november 2016 fremlagt en samlet formandskabs-kompromispakke, der efterfølgende er udbygget af det maltesiske formandskab, og som for så vidt angår emballagedirektivet centralt foreslår, at de materialespecifikke målsætninger for genanvendelse af plastemballageaffald reduceres fra 55 % til 50 %, for aluminium fra 85 % til 50 % og for træemballageaffald fra 75 % til 30 % i 2030. Til gengæld fjerner formandskabet både muligheden for at medregne genbrug af emballage, samt muligheden for medregning af emballageaffald, der forberedes til genbrug i målsætningerne. Og det er uklart hvilken maks. pct. af urenheder, der kan medregnes i den genanvendte mængde.

Et flertal af medlemslande har på møde i rådsarbejdsgruppen den 12. januar støttet det samlede niveau for genanvendelse af emballager, som foreslået af formandskabet, hvor niveauet for plast, aluminium og træ er reduceret. Kun to medlemslande mente at niveauerne stadig generelt var for høje og tre medlemslande ytrede ønske om at reducere målet for træ yderligere, mens fem medlemslande ønskede højere mål for træ. En større gruppe lande (10) efterspurgte en samlet målsætning for jern og aluminium i stedet for separate mål.

Fra flere medlemsstater har der været modstand mod at regne genbrug af produkter og pantordninger med i genanvendelsesmålet, væsentligst fordi det vurderes, at lande som Danmark og Finland herved får for let ved at opfylde genanvendelsesmålsætningerne ikke mindst på emballage. Dog har Danmark sammen med Estland, Finland, Frankrig, Kroatien og Irland præsenteret konstruktive forslag til hvordan genbrug på en rimelig måde kan medregnes. Rækken af lande der har præsenteret løsninger på genbrug er dog i mindretal, men alliancen vurderes stor nok til at kunne opnå indflydelse i det videre forhandlingsforløb.

Beregningsmetoden diskuteres stadig. Der er principielt enighed om, at det kun er affald, der indgår i en afsluttende genanvendelsesproces, der kan medregnes til genanvendelsen. Men der er fra flere

medlemsstater, herunder Danmark, rejst en problemstilling omkring, at de data der kræves for at kunne rapportere, som Kommissionen foreslår, ikke er tilgængelige, fordi affaldet bliver sorteret flere gange og blandet sammen med affald fra andre kilder og lande. Især for små medlemsstater, der eksporterer store mængder til genanvendelse, vil det blive administrativt meget tungt både for myndigheder og industri at indhente disse data. Danmark, Frankrig og Tyskland har sammen præsenteret et fælles forslag om, hvordan denne administrative problemstilling kan løses ved at indregne nogle standard tab baseret bl.a. på den separat indsamlede mængde af affald til genanvendelse. Princippet i forslaget støttes af en række store og små medlemslande. Kommissionen er stærkt imod, fordi forslaget pålægger Kommissionen en ikke uvæsentlig arbejdsbyrde.

Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse om cirkulær økonomi, herunder forslaget til ændring af EU's emballagedirektiv, velkomment som grundlag for drøftelse af reguleringen på EU niveau. Forslaget kan bidrage til øget vækst, jobskabelse, forsyningsikkerhed og miljøgevinster i Europa, gennem øget genanvendelse, mindsket deponering og forøget ressourceeffektivitet.

Regeringen støtter således overordnet set forslagets ambitioner om:

- At der sker en tilpasning og præcisering af en række definitioner.
- At genanvendelsen af emballageaffald i medlemslandene opgøres efter en harmoniseret metode, som på den ene side er praktisk anvendelig og administrativt enkel, og som på den anden side gør det muligt at sammenligne genanvendelsen medlemslandene i mellem.
- At forenkle og målrette medlemsstaternes rapporteringsforpligtelser.
- At der ud fra såvel konkurrence som miljøhensyn fastlægges ensartede rammevilkår for niveauet for genanvendelse af emballageaffald i EU.
- At der indføres et system for tidlig varsling fra Kommissionen og det Europæiske Miljøagentur, hvis en medlemsstat ser ud til ikke at nå de fastsatte genanvendelsesmål. Det vil bidrage til at sikre virksomhederne mere ensartede konkurrenceforhold og samtidig være til gavn for ressourceeffektivitet og miljøbeskyttelse.
- At det med forslaget gøres muligt at medregne genbrugsemballager fra f.eks. div. pantsystemer i de opstillede genanvendelsesmål.

Kommissionen får med forslaget på enkelte områder beføjelse til efterfølgende at foreslå detaljerede regler og konkrete krav til medlemsstaterne via delegerede retsakter og via komiteprocedure. Regeringen lægger vægt på, at regulering af stor økonomisk eller politisk betydning fastlægges i den almindelige lovgivningsprocedure, og at medlemsstaterne har en stærk kontrol med Kommissionens udøvelse af eventuelle lovgivningsbeføjelser. Regeringen lægger endvidere vægt på, at medlemsstaternes eksperter inddrages i det forberedende arbejde med retsakter, og tager derfor forbehold overfor reguleringsbeføjelser til Kommissionen via delegerede retsakter.

I forhold til forslagets centrale elementer kan regeringens holdning præciseres som følger:

Nye mål for genanvendelse.

Regeringen støtter ambitiøse men realistiske mål for genanvendelse af emballageaffald, og finder det væsentligt at genanvendelsesmålet indeholder et incitament for at genbruge mere. Regeringen kan på den baggrund støtte de af Kommissionen foreslåede målsætninger om genanvendelse af emballageaffald under den forudsætning, at emballage som genbruges, kan medregnes i genanvendelsesmålet.

Beregning af genanvendelsesmål herunder medtagelse af genbrug og pantordninger.

Regeringen støtter at beregningsmetoden ensrettes og harmoniseres, men finder den foreslåede metode problematisk, da den pålægger både myndigheder og genanvendelsesindustrien krav til at rapportere data, som ikke er tilgængelige. Regeringen finder det derfor væsentligt, at der vedtages en beregnings- og rapporteringsmetode, der er administrativt håndterlig for såvel medlemsstaterne som for

genanvendelsesindustrien. Regeringen vil arbejde for, at metoden på bedst mulig vis afspejler den reelle genanvendte mængde, uden at det skal være nødvendigt at kunne følge hvert enkelt vognlæs. Regeringen vil i forhandlingerne lægge meget betydelig vægt på, at genbrugsemballager bibeholdes i beregningsmetoden, trods modstand fra flere lande. Genbrug er højest i affaldshierarkiet og derudover også en direkte understøttelse af cirkulær økonomi. Derfor mener regeringen, at der skal være et incitament og en belønning for at genbruge mere affald.

Danmark lægger meget betydeligt på, at affald der forberedes med henblik på genbrug, ikke kan medtælles i genanvendelsesgraden. Det er væsentligt for Danmark, at f.eks. træpaller der repareres, kan medtælles i den genanvendte mængde.

Affaldsforebyggelse.

Regeringen støtter, at genbrug af emballager skal fremmes men mener ikke, at formandskabets foreslåede foranstaltninger understøtter omstillingen til en cirkulær økonomi tilstrækkeligt. Frivillige nationale mål for genbrug, pantsystemer og økonomiske instrumenter er fornuftige tiltag, men ikke tilstrækkeligt. Specielt for emballage vil genanvendelig engangsemballage kunne substituere genbrugelig genbrugsemballage (f.eks. kan genpåfyldelige flasker og genbrugspaller erstattes af engangsflasker og engangspaller). Dermed vil der være et indirekte incitament til at erstatte genbrugsemballage med engangsemballager, der kan genanvendes, for at opfylde de ambitiøse genanvendelsesmål for emballage. Dette ville modarbejde den cirkulære omstilling, og være i modsætning til affaldshierarkiet, hvor genbrug skal fremmes frem for genanvendelse. Regeringen mener, at denne problemstilling løses ved at lade genbrug tælle med i målopfyldelsen af genanvendelsesmålene.

Rapportering.

Regeringen kan støtte formandsskabets forslag om at rapportere på genbrugte emballager, såfremt rapporteringen bliver administrativ håndterlig. Regeringen kan ikke støtte forslaget om, at genanvendelse af husholdnings- og ikke-husholdningsaffald skal opgøres og rapporteres separat, da denne ændring af rapporteringsopgaven vil betyde øget administration for både industri og myndigheder.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Et grundnotat samt et revideret grundnotat om forslaget er tidligere oversendt til Folketingets Europaudvalg hhv. den 7. og den 19. januar 2016. Herudover har forslaget været genstand for en teknisk gennemgang i udvalget den 21. januar 2016. Udvalget er endvidere blevet orienteret om sagen ved samlenotat oversendt den 18. februar 2016 forud for samråd den 26. februar 2016 om rådsmøde miljø den 4. marts 2016.

d. Ændring af direktiv 2000/53/EC om udrangerede køretøjer, direktiv 2006/66/EC om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører og direktiv 2012/19/EU om affald af elektrisk og elektronisk udstyr

Tidlig forelæggelse

Revideret notat

KOM(2015)593

Resumé

Kommissionen har fremlagt en cirkulær økonomi pakke. Den samlede pakke består af tre elementer:

- 1) En meddelelse "Kredsløbet lukkes - en EU-handlingsplan for cirkulær økonomi".
- 2) En liste over efterfølgende initiativer, der vil blive taget af Kommissionen i perioden 2015-2018.
- 3) Forslag til ændring af seks direktiver om affald.

Nærværende forslag vedrører ændringer i de tre producentansvarsdirektiver for hhv. udtjente biler, batterier samt elektronikaffald. Formålet hermed er at simplificere og strømline rapporteringsforpligtelserne i direktiverne.

For alle tre direktiver fjernes medlemslandenes forpligtelse til at udarbejde nationale implementeringsrapporter. For udtjente biler og elektronikaffald foreslår Kommissionen, at der indføres retningslinjer for indrapportering af markedsførte og indsamlede mængder, samt indføres krav til at indrapporteringen skal følges af en datakvalitetsrapport.

Alle tre direktiver forventes at ville blive underlagt bestemmelserne i affaldsrammedirektivets art. 8 om producentansvarsordninger, samt de foreslåede ændringer heri (såfremt disse vedtages). Se herom i rammenotat for affaldsrammedirektivet. Regeringen kan tilslutte sig forslaget til ændrede retningslinjer for rapportering på de tre direktiver

Baggrund

Kommissionen sendte den 2. december 2015 ovennævnte forslag til Rådet. Forslaget forelå i dansk udgave den 7. december 2015. Forslaget har hjemmel i TEUF artikel 192, stk. 1, (miljø) og skal derfor vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Europa-Parlamentets miljøudvalg har den 24. januar vedtaget en række ændringsforslag til Kommissionens affaldspakke, hvori nærværende forslag indgår. Et endeligt mandat for Parlamentets videre forhandlinger med Rådet forventes vedtaget i Parlamentets plenarforsamling primo marts 2017.

Formandskabet forventes endvidere i løbet af marts at fremlægge et kompromisforslag til Rådets godkendelse som mandat for trilog-drøftelser med Europa Parlamentet om et samlet kompromis.

Forslaget er fremlagt i tilknytning til Kommissionens cirkulære økonomi-pakke.

Pakken består af tre elementer:

- 1) En meddelelse "Kredsløbet lukkes - en EU-handlingsplan for cirkulær økonomi".
- 2) En liste over efterfølgende initiativer, der vil blive taget af Kommissionen i perioden 2015-2018.
- 3) Forslag til ændring af seks direktiver om affald.

Nærværende forslag vedrører ændringer i direktiv 2000/53/EU om udtjente køretøjer, direktiv 2006/66/EU om batterier og akkumulatører samt udtjente batterier og akkumulatører og direktiv 2012/19/EU om affald af elektriske og elektroniske produkter.

Formål og indhold

Formålet med forslaget til ændringer i de tre direktiver er at simplificere og strømline rapporteringsforpligtelserne i direktiverne. Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med de foreslåede ændringer i affaldsrammedirektivet (2008/98/EU), hvori der foreslås ændringer i artikel 8, som sætter de

overordnede rammer for producentansvarsordninger i EU. For disse ændringer henvises til grundnotatet om affaldsrammedirektivet.

For direktivet om udtjente køretøjer (End of Life Vehicles, ELV-direktivet) foreslår Kommissionen at fjerne forpligtelsen til, at medlemslandene hvert tredje år skal indsende en national gennemførelsesrapport (art. 9). I stedet lægges der op til at ensrette medlemslandenes indrapportering vedr. opfyldelse af genbrugs- og genanvendelsesmålene, samt at disse data ledsages af en datakvalitetsrapport. Kommissionen skal gennemgå og samlet rapportere om medlemslandenes indberetninger, herunder også datakvalitetsrapporteringerne.

For direktivet om batterier og akkumulatorer samt udtjente batterier og akkumulatorer, (batteridirektivet), foreslår Kommissionen ligeledes at fjerne forpligtelsen til, at medlemslandene hvert tredje år skal indsende en national gennemførelsesrapport (art. 22). Kommissionen forpligtes til senest i 2016 at sammenskrive en rapport om implementeringen af batteridirektivet og evaluere direktivets indvirkning på miljøet.

For direktivet om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (Waste Electric and Electronic Equipment, WEEE-direktivet) foreslår Kommissionen ligesom for ELV-direktivet, at forpligtelsen til at medlemslandene hvert tredje år skal indsende en national gennemførelsesrapport (art. 16 para. 5) fjernes. Yderligere lægges der op til at ensrette medlemslandenes indrapportering af markedsførte og indsamlede mængder af WEEE, samt at disse data ledsages af en datakvalitetsrapport.

Kommissionen skal gennemgå og samlet rapportere medlemslandenes indberetninger herunder også datakvalitetsrapporteringerne.

Kompromisforslag fra det slovakiske og maltesiske formandskab

På baggrund af forhandlingerne i Rådets arbejdsgruppe har det slovakiske formandskab den 9. november 2016 fremlagt en kompromistekst for forslaget, som den 11. januar 2017 er suppleret af det maltesiske formandskab. Der forekommer kun én væsentlig ændring i forhold til Kommissionens forslag, og det er, at der nu gives 24 og ikke 18 måneder til implementering af direktiverne.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets miljøudvalg har den 24. november vedtaget en række ændringsforslag til Kommissionens affaldspakke. Der er ikke vedtaget væsentlige ændringsforslag til nærværende forslag. Et endeligt mandat til Parlamentets videre forhandlinger med Rådet ventes fastlagt på plenarforsamlingen primo marts 2017.

Nærhedsprincippet

Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet, idet der er tale om en forenkling og revision af eksisterende EU-lovgivning.

Gældende dansk ret

De tre omhandlede direktiver er implementeret i dansk ret som følger:

1. ELV-direktivet: Implementeret i miljøbeskyttelsesloven, bilskrotbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1312 af 19. december 2012 om håndtering af affald i form af motordrevne køretøjer og affaldsfraktioner herfra) og bekendtgørelse om begrænsning af import, salg samt fremstilling til eksport inden for EU og til EFTA-lande af person- og varebiler m.v., der indeholder visse farlige stoffer (bekendtgørelse nr. 1440 af 1. december 2015)
2. Direktiv 2006/66/EF om batterier og akkumulatorer og udtjente batterier og akkumulatorer: Implementeret i miljøbeskyttelsesloven og batteribekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1453 af 7. december 2015 om batterier og akkumulatorer og udtjente batterier og akkumulatorer) og bekendtgørelse om import og salg samt eksport af batterier og akkumulatorer (bekendtgørelse nr. 870 af 8. juli 2015).
3. Direktiv 2012/19/EF om affald af elektrisk og elektronisk udstyr: Implementeret i miljøbeskyttelsesloven og elektronikaffaldsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 130 af 6. februar

2014 om at bringe elektrisk og elektronisk udstyr i omsætning samt håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr) og bekendtgørelse om overførsel af affald og overførsel af brugt elektrisk og elektronisk udstyr (bekendtgørelse nr. 132 af 6. februar 2014).

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget kræver ikke national implementering og har dermed ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget vil ikke medføre erhvervsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser, eftersom forslaget ikke medfører øgede rapporteringskrav fra virksomheder omfattet af producentansvar, end der er i det nuværende system, hvor de nødvendige data i forvejen indberettes årligt til de nationale myndigheder. Af statsfinansielle konsekvenser kan forventes en mindre stigning i de administrative byrder grundet årlig rapportering til Kommissionen. Disse vurderes dog som ikke væsentlige, eftersom der i forvejen rapporteres årligt til den europæiske statistik-myndighed (Eurostat).

Beskyttelsesniveau

Forslaget vil ikke medføre et øget nationalt beskyttelsesniveau, men vil medføre et øget europæisk beskyttelsesniveau eftersom en hyppigere rapportering til Kommissionen, vil gøre Kommissionen i stand til hurtigere at kunne følge op på manglende implementering af de 3 direktiver i de enkelte medlemslande.

Høring

Forslaget er udsendt i almindelig høring den 2. december 2015, som en del af en samlet høring af cirkulær økonomi-pakken. I alt er der i denne høring indkommet 29 høringssvar, hvoraf 1 høringssvar har bemærkninger til nærværende forslag. De øvrige høringssvar vedrører hhv. handlingsplanen og forslagene om ændring af affaldsrammedirektivet, emballagedirektivet og deponeringsdirektivet. For øvrige høringssvar vedr. producentansvar henvises til hhv. grundnotatet for affaldsrammedirektivet og for handlingsplanen.

Der er bemærkninger fra Den frivillige aftale for WEEE (DFAW). DFAW består af en række erhvervsrepræsentanter bl.a. FEHA (Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsartikler), DI, BFE, el-retur, ERP (European Recycling Platform) m. fl.

DFAW peger på, at der i forbindelse med ændring af rapporteringsforpligtelser i relation til WEEE-direktivet, skal være opmærksomhed på, hvorvidt der samtidig er behov for at omdefinere hvilke data, der skal rapporteres, så det sikres, at der rapporteres på parametre, som er relevante og fremmer cirkulær økonomi. Særligt skal der være opmærksomhed på, at den måde som indsamlingsmål opgøres på tager højde for genbrug af elektronikaffald.

| Sagen blev drøftet på specialudvalgsmødet for miljø den 8. februar, hvor der ikke fremkom kommentarer.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

| Der henvises til beskrivelsen af forhandlingsituationen i notaterne om Kommissionens samtidigt fremlagte forslag til ændring af hhv. affaldsdirektivet, emballagedirektivet og deponeringsdirektivet.

Regeringens generelle holdning

| Regeringen støtter forslaget om, at medlemslandenes forpligtelse i de tre direktiver til at udarbejde nationale gennemførelsesrapporter hvert 3. år udgår og erstattes med et krav om at udarbejde årlige rapporter i forhold til de konkrete indsamlings- og genanvendelsesmål i direktiverne om udtjente køretøjer og om affald af elektrisk og elektronisk udstyr.

Kommissionen får med forslaget beføjelse til efterfølgende via komiteprocedure at fastlægge retningslinjer for medlemsstaternes rapportering til kommissionen om bl.a. genbrug, genanvendelse og nyttiggørelse af udtjente biler og affald fra elektroniske produkter. Regeringen lægger vægt på, at regulering af stor økonomisk eller politisk betydning fastlægges i den almindelige lovgivningsprocedure, og at

medlemsstaterne har en stærk kontrol med Kommissionens udøvelse af eventuelle lovgivningsbeføjelser. Regeringen lægger endvidere vægt på, at medlemsstaternes eksperter inddrages i det forberedende arbejde med de fælles EU regler og retningslinjer, som Kommissionen gives beføjelse til at foreslå.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Et grundnotat om forslaget er tidligere oversendt til Folketingets Europaudvalg den 19. januar 2016.

Herudover har forslaget været genstand for en teknisk gennemgang i udvalget den 21. januar 2016. Udvalget er endvidere blevet orienteret om sagen ved samlenotat oversendt den 18. februar 2016 forud for samråd den 26. februar 2016 om rådsmøde miljø den 4. marts 2016.